

STÁTNÍ ROZPOČET 2026 V KOSTCE

KAPESNÍ PŘÍRUČKA MINISTERSTVA FINANCÍ ČR

STÁTNÍ ROZPOČET 2026 V KOSTCE

KAPESNÍ PŘÍRUČKA MINISTERSTVA FINANCÍ ČR

ÚVODEM

Vážení spoluobčané,

dostáváte do ruky informační brožuru Státní rozpočet v kostce, která shrnuje parametry hospodaření státu pro rok 2026. Jeho příprava byla nestandardní kvůli sněmovním volbám v říjnu 2025. Rozpočet navržený končící Fialovou vládou byl nedodělkem s fiktivním schodkem 286 mld. Kč. Jeho reálný schodek byl bohužel řádově vyšší, vyšplhal by se nejméně na 350 mld. Kč. V původním návrhu chybělo přinejmenším 37 mld. Kč na nutné investice do dopravní infrastruktury,

17 mld. Kč na sociální dávky a další menší položky. ČR proto zahájila rok 2026 rozpočtovým provizoriem, během kterého naše vláda úřadující od 15. prosince 2025 v režimu krizového managementu opravovala nejhorší chyby Stanjurova rozpočtu. Provizorium skončilo ve druhé polovině března, kdy zákon o státním rozpočtu na rok 2026 stvrdil podpisem prezident Petr Pavel.

Po čtyřech letech netransparentních rozpočtových triků je **rozpočet konečně opět úplný, pravdivý a realistický**. Neskrývá skutečný stav veřejných financí a nepředstírá nižší deficit tím, že by do něj jednoduše nezapočítával některé nevyhnutelné výdaje.

Celkové příjmy státního rozpočtu jsou navrženy ve výši 2117,8 miliardy korun a celkové výdaje pak 2427,8 mld. Kč. Schodek činí 310 mld. Kč. Jeho výše je stále z velké části výsledkem politiky a hospodaření Fialovy vlády. Naše vláda mohla v krátkém čase několika týdnů pouze napravit nejhorší chyby a zkreslení, a naopak promítnout do rozpočtu ty z našich priorit, které byly proveditelné bez výrazných legislativních změn. Sem patří navýšení investic na rekordní úroveň, zvýšení platů ve veřejné sféře nebo odpuštění poplatků za obnovitelné zdroje energie. Toto opatření už mimochodem nese své ovoce a pomáhá udržovat nízkou inflaci, protože právě cena elektřiny má zásadní vliv na náklady podnikání, atraktivitu země v očích zahraničních investorů, ale i agregátní poptávku.

Největší objem výdajů standardně připadá na mandatorní a quasi-mandatorní výdaje ve výši 1911,6 mld. Kč (meziroční nárůst oproti skutečnosti roku 2025 o 65,3 mld. Kč). Z toho sociální transfery představují 973 mld. Kč, tj. 66,4 % mandatorních výdajů (meziroční nárůst o 30 mld. Kč), na samotné důchody pak připadá částka 739,6 mld. Kč, tj. 30,5 % celkových výdajů státního rozpočtu. I přes napjatou situaci se nám podařilo nalézt v **provozních a ostatních výdajích úspory ve výši 11 mld. Kč** bez ohrožení základních funkcí státu.

Výdaje na dluhovou službu dosáhnou 110 mld. Kč (meziroční nárůst o 11,8 mld. Kč), což představuje více jak třetinu schváleného schodku či více jak 1,2 % HDP. **Kapitálové výdaje dosáhnou rekordní výše 263,2 mld. Kč**, tj. 10,8 % celkových výdajů rozpočtu, přičemž rekordní výše bude směřovat z národních zdrojů na úrovni 178,2 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 18 mld. Kč. Zákonem určené výdaje na obranu jsou schváleny na úrovni 2,06 % HDP dle makroekonomické predikce z dubna 2026 (jedná se o částku 184,7 mld. Kč). Jsou rozděleny do více rozpočtových kapitol – kromě Ministerstva obrany jsou také např. v kapitolách SSHR, NÚKIB, NBÚ, MV, MD, MZV či VPS.

S účinností od 1. dubna 2026 došlo k valorizaci platových tarifů o 9 % pro zaměstnance dle zákona o státní službě a zákoníku práce dále, o 5 % u zdravotnických pracovníků či zaměstnanců v sociálních službách a o 2 % u lékařů a zubařů. Objem prostředků na platy se celkově zvýšil od dubna o 10 %. Proběhla i valorizace platových tarifů vojáků z povolání, kde stát navýšil objem prostředků na platy o 2,3 mld. Kč a zvýšil také tzv. stabilizační příplatek a příspěvek na bydlení. Objem prostředků na platy pedagogů meziročně roste o 6,7 mld. Kč. Dochází také k navýšení počtu ostatních pedagogických pracovníků (asistenti pedagoga 1. ročníku, školní psychologové a speciální pedagogové) meziročně o 3 315 míst, s čímž souvisí další navýšení objemu prostředků na jejich platy o 1,9 mld. Kč. U ostatních pedagogických pracovníků došlo k navýšení v průměru o 2200 Kč měsíčně na zaměstnance. Dle dlouhodobého plánu bylo od 1. ledna 2026 financování tzv. nepedagogických pracovníků převedeno ze státu na zřizovatele škol, obvykle obce a kraje. Převedení se týká 58 830 míst a objemu prostředků na platy ve výši 19,2 mld. Kč, který stát samosprávám kompenzoval úpravou rozpočtového

určení daní v jejich prospěch. Automatickým valorizačním mechanismem upravené zvýšení měsíčních plateb za tzv. státní pojištění (děti, studenti, důchodci aj.) podle růstu inflace vedlo ke zvýšení výdajů rozpočtu meziročně o 3,1 mld. Kč na úroveň 157,7 mld. Kč.

Česká republika za rok 2025 vykázala jeden z nejvyšších schodků státního rozpočtu ve své historii, přesto stále patří mezi země s nejmenším zadlužením v Evropě. Celková korunová hodnota státního dluhu dosáhla ke konci roku 2025 hodnoty 3678 mld. Kč, respektive 43,0 % HDP. Pro rok 2026 je očekáván nárůst korunové hodnoty státního dluhu na úroveň 3 991 mld. Kč, respektive 44,4 % HDP. Většina významných ratingových agentur s mezinárodní působností ponechala České republice i v roce 2025 stabilní celkové ratingové hodnocení, které je nejvyšší ze všech zemí střední a východní Evropy. Několik let se již pohybuje také nad průměrným ratingovým hodnocením členských zemí eurozóny.

Veřejné finance České republiky byly podle posledních dat Eurostatu v minulém roce 8. nejméně zadlužené v Evropské unii. Dluh sektoru vládních institucí podle aktuálního odhadu v roce 2025 meziročně vzrostl o 1 p. b. na 44,3 % HDP. Pro rok 2026 očekáváme saldo sektoru vládních institucí na úrovni -2,6 % HDP, tj. meziroční zhoršení o 0,5 p. b a úroveň dluhu 45,6 % HDP.

Počátkem června, kdy vzniká tento text, je již v plném proudu **příprava státního rozpočtu na rok 2027**. Půjde o první rozpočet, který od začátku do konce připraví a bude za něj kompletně odpovídat naše vláda. Jeho příprava nebude probíhat potichu za zavřenými dveřmi. O vyjednávání s ostatními ministry budu transparentně informovat, jak tomu bylo dlouhodobým dobrým zvykem. Transparentnost veřejných financí rovněž zvýšilo květnové rozšíření aplikace MONITOR o přehled všech poskytnutých dotací, příspěvků, darů, náhrad a zápůjček z rozpočtu státu, obcí i krajů všem příjemcům včetně nestátních neziskových organizací. Tato data budou aktualizována každý měsíc.

Alena Schillerová
ministřyně financí České republiky

OBSAH

I. STÁTNÍ ROZPOČET V PRAXI	10
Státní rozpočet v roce 2026 v číslech	12
Příjmová strana státního rozpočtu	18
Mezinárodní srovnání příjmové oblasti ČR se zeměmi OECD a EU	22
Výdajová strana státního rozpočtu	24
Zadlužení veřejných financí vs. státní dluh	38
Finanční vztahy ČR k rozpočtu EU	43
Finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům krajů a obcí v roce 2026	46
Státní rozpočet a státní fondy v roce 2026	52
Státní rozpočet a systém veřejného zdravotního pojištění v roce 2026	53
Makroekonomická východiska pro rok 2026	55
II. STÁTNÍ ROZPOČET V TEORII	58
Rozpočtový cyklus a jeho fáze	61

I. STÁTNÍ ROZPOČET V PRAXI

Státní rozpočet představuje plán finančního hospodaření státu na daný rozpočtový rok, kterým se zajišťuje plnění ekonomických, sociálních a politických funkcí státu.

— Prostřednictvím státního rozpočtu vláda realizuje hospodářskou politiku a uskutečňuje své programové priority.

— Státní rozpočet je centralizovaným peněžním fondem a představuje bilanci příjmů a výdajů státu na daný rozpočtový rok. Rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním.

— Příjmová strana rozpočtu obsahuje informace o tom, z jakých zdrojů vláda plánuje tyto aktivity státu financovat, tj. z daní, poplatků či jiných příjmů.

— Výdajová strana rozpočtu informuje o tom, kolik stát vydává na financování jednotlivých aktivit státu jako například na školství, zdravotní péči, důchody, obranu aj. Jednotlivé příjmy a výdaje státního rozpočtu se dále člení podle jednotlivých kapitol vyjadřujících okruh působnosti a odpovědnosti jednotlivých ústředních orgánů státní správy (např. ministerstva).

— Státní rozpočet má podobu zákona (např.: Zákon č. 38/2026 Sb.. o státním rozpočtu České republiky na rok 2026). Zákon o státním rozpočtu navrhuje vláda a schvaluje Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky.

— Způsob financování kapitol státního rozpočtu vymezuje zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

— Státní rozpočet může být vytvořen ve třech variantách – vyrovnaný, přebytkový či schodkový. Jednotlivé varianty odrážejí hospodářskou politiku státu, ta reaguje na aktuální ekonomickou situaci a na předpokládaný vývoj ekonomiky.

— Státní rozpočet plní několik funkcí – alokační, redistribuční a stabilizační.

STÁTNÍ ROZPOČET 2026 V ČÍSLECH

ÚHRNNÁ BILANCE PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU 2026

UKAZATEL	V KČ
Příjmy státního rozpočtu celkem	2 117 837 146 587
Výdaje státního rozpočtu celkem	2 427 837 146 587
z toho: finanční vztahy k rozpočtům: – krajů	2 226 050 900
– obcí v úhrnech po jednotlivých krajích	10 206 356 400
– finanční vztah k rozpočtu hlavního města Prahy	1 298 393 800
Saldo	-310 000 000 000
– změna stavu státního dluhu	313 601 560 842
– změna stavu na účtech státních finančních aktiv	-3 601 560 842

Poznámka k tabulkám a grafům v této publikaci: označení „SR“ k danému roku znamená schválený rozpočet na daný rok = plán (př.: 2026 SR), rok označen jako „OČ“ nebo „OČ SK“ znamená očekávaná skutečnost roku (př.: 2025 oč / oč sk), rok označen jako SK značí již skutečnosti jednotlivých let (př.: 2022 SK). Veškerá data byla aktualizována k 05.05.2026.

SROVNÁNÍ CELKOVÝCH PŘÍJMŮ, VÝDAJŮ A SALDA SCHVÁLENÉHO ROZPOČTU NA ROK 2026 SE SCHVÁLENÝM ROZPOČTEM NA ROK 2025

— **Příjmy** státního rozpočtu jsou v roce 2026 plánovány ve výši 2117,8 mld. Kč, což je v porovnání se schváleným rozpočtem na rok 2025 o 31,8 mld. Kč více. Oproti skutečnosti roku 2025 jde o nárůst o 36,7 mld. Kč.

— **Výdaje** státního rozpočtu jsou v roce 2026 plánovány ve výši 2427,8 mld. Kč, což je v porovnání se schváleným rozpočtem na rok 2025 o 100,8 mld. Kč více. Oproti skutečnosti roku 2025 jde o nárůst o 56,0 mld. Kč.

— **Saldo** státního rozpočtu je pro rok 2026 rozpočtováno jako schodek ve výši 310,0 mld. Kč, což představuje v porovnání se schváleným rozpočtem na rok 2025 zhoršení salda o 69,0 mld. Kč. Oproti skutečnosti roku 2025 jde o zhoršení salda o 19,3 mld. Kč.

SRŮVNÁNÍ ZÁKLADNÍCH UKAZATELŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU 2020—2026 V MLD. KČ

UKAZATEL	2020 SK	2021 SK	2022 SK	2023 SK	2024 SK	2025 SK	2026 SR	ROZDÍL 2026 SR- 2025 SK
Příjmy státního rozpočtu	1475,5	1487,2	1624,4	1914,1	1965,4	2081,1	2117,8	36,7
Výdaje státního rozpočtu	1842,9	1906,9	1984,8	2202,6	2236,8	2371,8	2427,8	56,0
Saldo státního rozpočtu	-367,4	-419,7	-360,4	-288,5	-271,4	-290,7	-310,0	-19,3

Pokud příjmy státního rozpočtu nedostačují na pokrytí výdajů, pak vzniká schodek státního rozpočtu, přičemž k jeho krytí jsou nejčastěji využívány dluhové instrumenty. Podle zákona o rozpočtových pravidlech je státní dluh tvořen vybranými státními finančními pasivy (§36 zákona č. 218/2000 Sb.), zejména vydanými státními dluhopisy a státem přijatými zápůjčkami a úvěry.

Růst korunové hodnoty státního dluhu České republiky, ke kterému dochází od roku 2019, vyplývá především ze zvýšené emisní činnosti státu na dluhopisových trzích za účelem financování schodkového hospodaření státního rozpočtu. V roce 2025 schodek státního rozpočtu dosáhl výše 290,7 mld. Kč a korunová hodnota státního dluhu dosáhla úrovně 3 677,6 mld. Kč, tj. 43,0 % HDP.

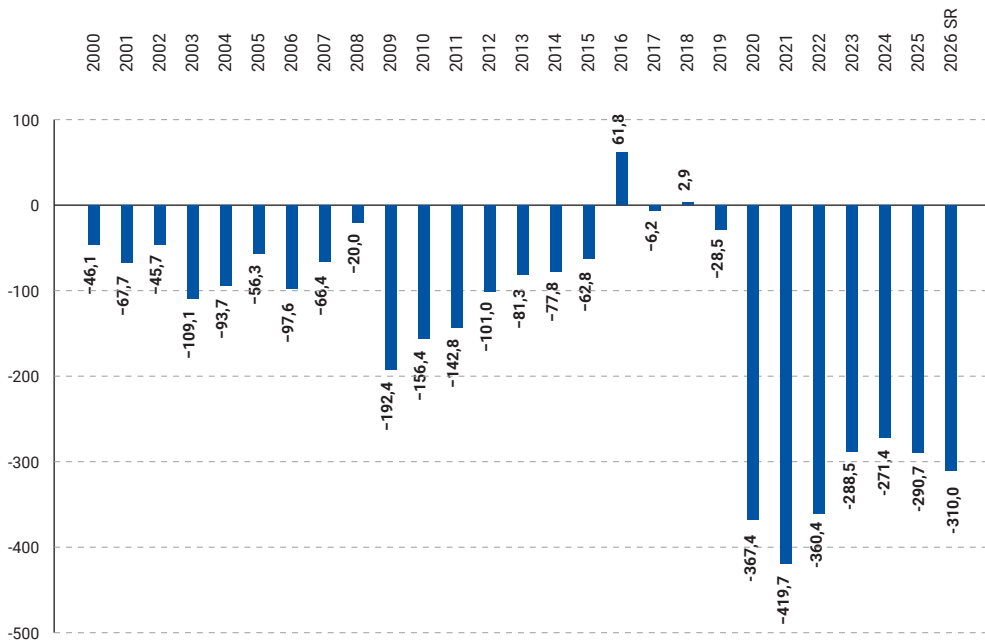
Pro rok 2026 se rozpočtuje **zvýšení stavu státního dluhu o 313,6 mld. Kč**, kterým tak bude financován rozpočtovaný schodek státního rozpočtu ve výši 310,0 mld. Kč a zvýšení stavu na účtech státních finančních aktiv o 3,6 mld. Kč. Státní dluh by v roce 2026 měl činit 44,4% HDP.

Výdaje na obsluhu státního dluhu v rámci rozpočtové kapitoly 396 – Státní dluh jsou pro rok 2026 schváleny ve výši 110,0 mld. Kč. Pro rok 2026 činí plánovaná výše celkové potřeby financování státu 737,8 mld. Kč, tj. přibližně 8,2 % HDP. Realizovaná výše potřeby financování pak bude záviset především na skutečném hospodaření státního rozpočtu a také na případných uskutečněných výměnných operacích a zpětných odkupech státních dluhopisů v tomto roce zejména za účelem řízení refinančního rizika.

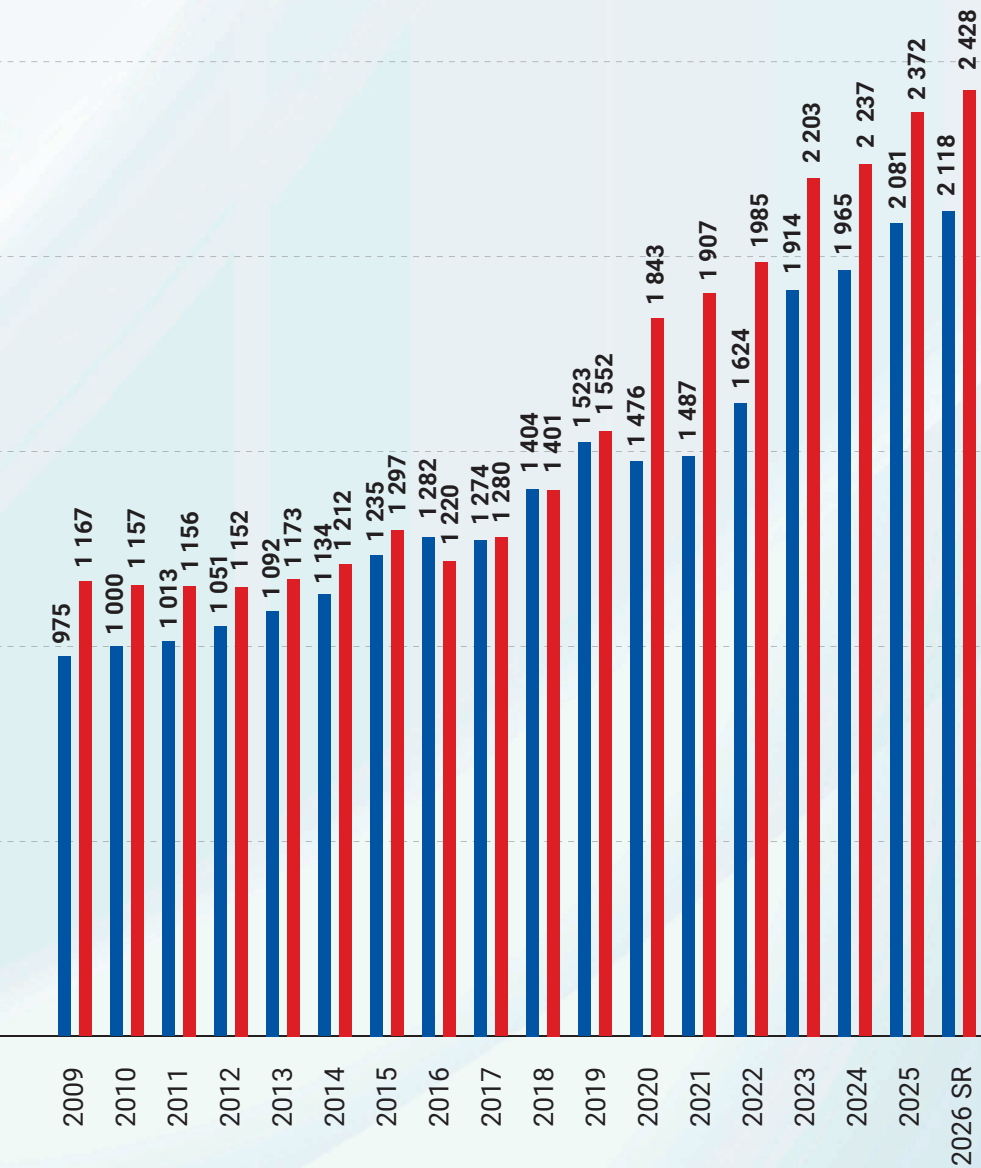
Hospodaření státního rozpočtu v roce 2025 skončilo schodkem ve výši -290,7 mld. Kč oproti plánovanému schodku ve výši -241,0 mld. Kč, přičemž očištěný o příjmy a výdaje na projekty z Evropské unie a finančních mechanismů činil celkový schodek za rok 2025 výše -252,7 mld. Kč.

VÝVOJ SALDA STÁTNÍHO ROZPOČTU V LETECH 2000-2026 V MLD. KČ

VÝVOJ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU V MLD. KČ

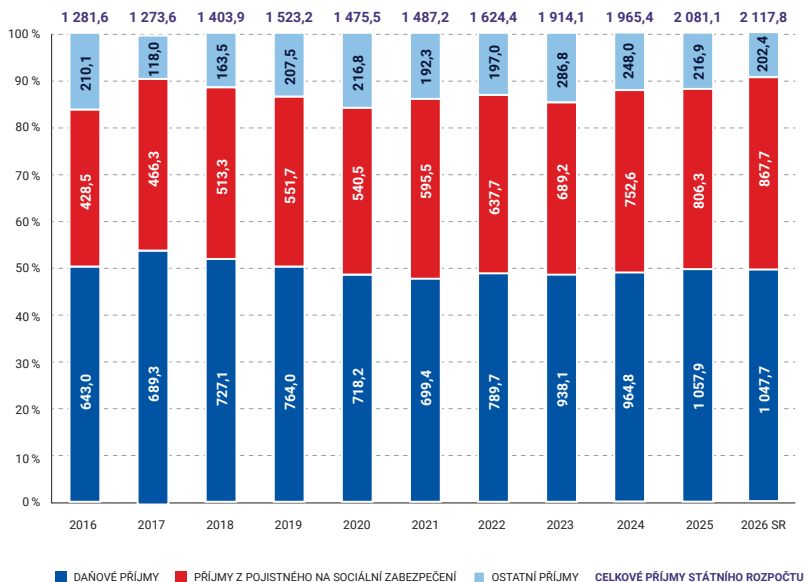

 VÝDAJE

PŘÍJMOVÁ STRANA STÁTNÍHO ROZPOČTU

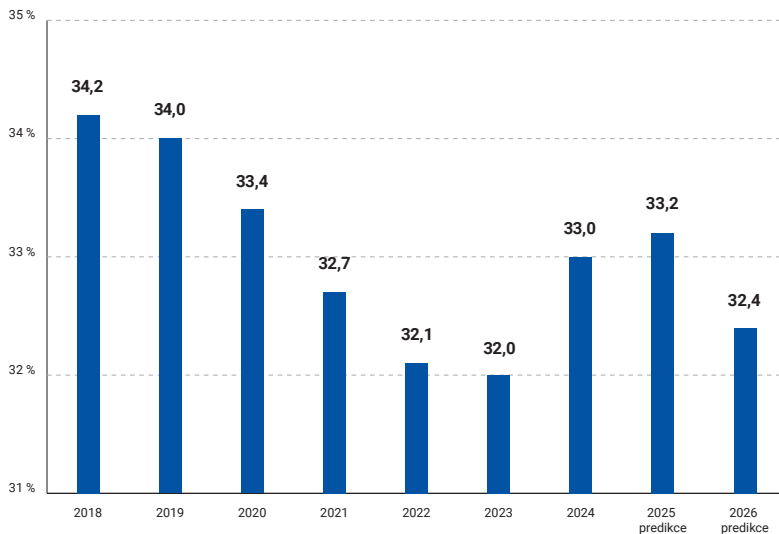
Struktura příjmů státního rozpočtu ilustruje, že během let 2013-2026 celkové příjmy státního rozpočtu narůstají – zejména daňové příjmy a příjmy z pojistného na sociální zabezpečení. Rok 2020 a 2021 zaznamenal pokles celkových příjmů státního rozpočtu z důvodu zasažené ekonomiky pandemií Covid-19. Skokový nárůst celkových příjmů mezi lety 2022 a 2023 byl způsoben zejména vyšší inflací. Rok 2024 představoval reálný ekonomický růst okolo 1,1% HDP a také inflaci na úrovni 2,4%, tj. v tolerančním pásmu České národní banky a blížící se jejich 2% inflačnímu cíli. Rok 2025 znamenal meziroční nárůst jak daňových příjmů, tak příjmů z pojistného na sociální zabezpečení. Daňové příjmy na rok 2026 a příjmy z pojistného na sociální zabezpečení by měly oproti skutečnosti roku 2025 růst o 51,2 mld. Kč, ostatní příjmy státního rozpočtu 2026 by oproti skutečnosti roku 2025 měli být nižší o 14,5 mld. Kč. Obecně celkové příjmy státního rozpočtu představují cca 24% HDP České republiky.

STRUKTURA PŘÍJMŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU V MLD. KČ

Pro porovnávání daňového zatížení občanů daného státu slouží daňová kvóta.

VÝVOJ DAŇOVÉ KVÓTY ČR (V % HDP)

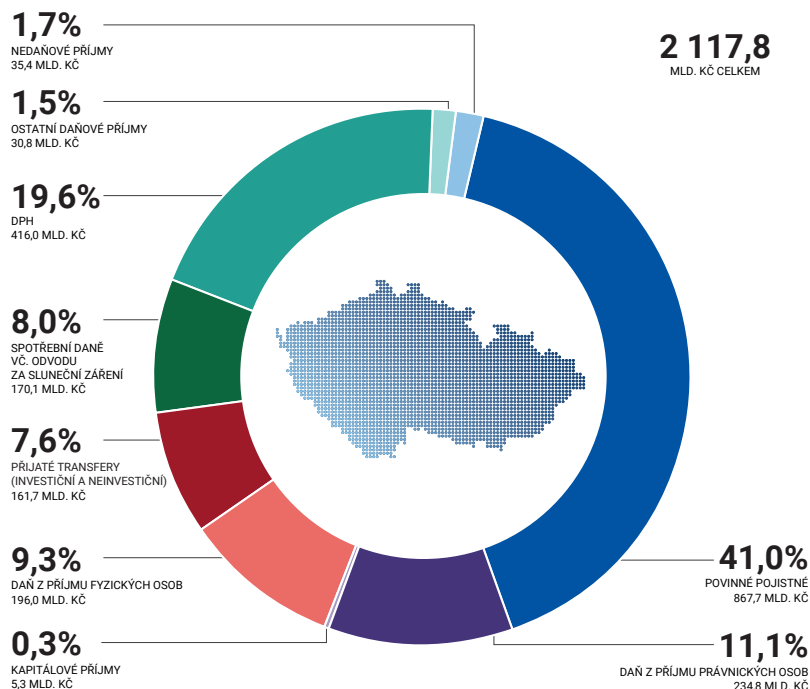
Daňová kvóta je vyjádřena poměrem příjmů z daní a z veřejných pojistných systémů vůči nominálnímu HDP. Definice daňových příjmů a HDP je opřena o aktuální metodiku Evropského systému národních a regionálních účtů z roku 2010. V minulosti byla používána metodika podle rozpočtové skladby, která byla založena na hotovostním přístupu.

Příjmy tedy zahrnují aktuální daňové výnosy vč. povinných odvodů na sociální a zdravotní pojištění či dalších plateb, jako poplatky za obnovitelné zdroje energie, emisní povolenky nebo poplatky za televizní a rozhlasové vysílání. **Aktuální princip znamená,** že příjmy jsou evidovány v době, kdy nastala příslušná ekonomická skutečnost, která zavedla příčinu zdanění, tedy nikoli v okamžiku, kdy jsou peněžní prostředky přijaty na účet. Tento princip daňové kvóty je nejkompexnějším ukazatelem daňového zatížení, ale i mezinárodně srovnatelný. V ČR byl vývoj daňového zatížení poměrně stabilní, s dlouhodobým průměrem na úrovni 32,8% HDP. Do výše daňové kvóty

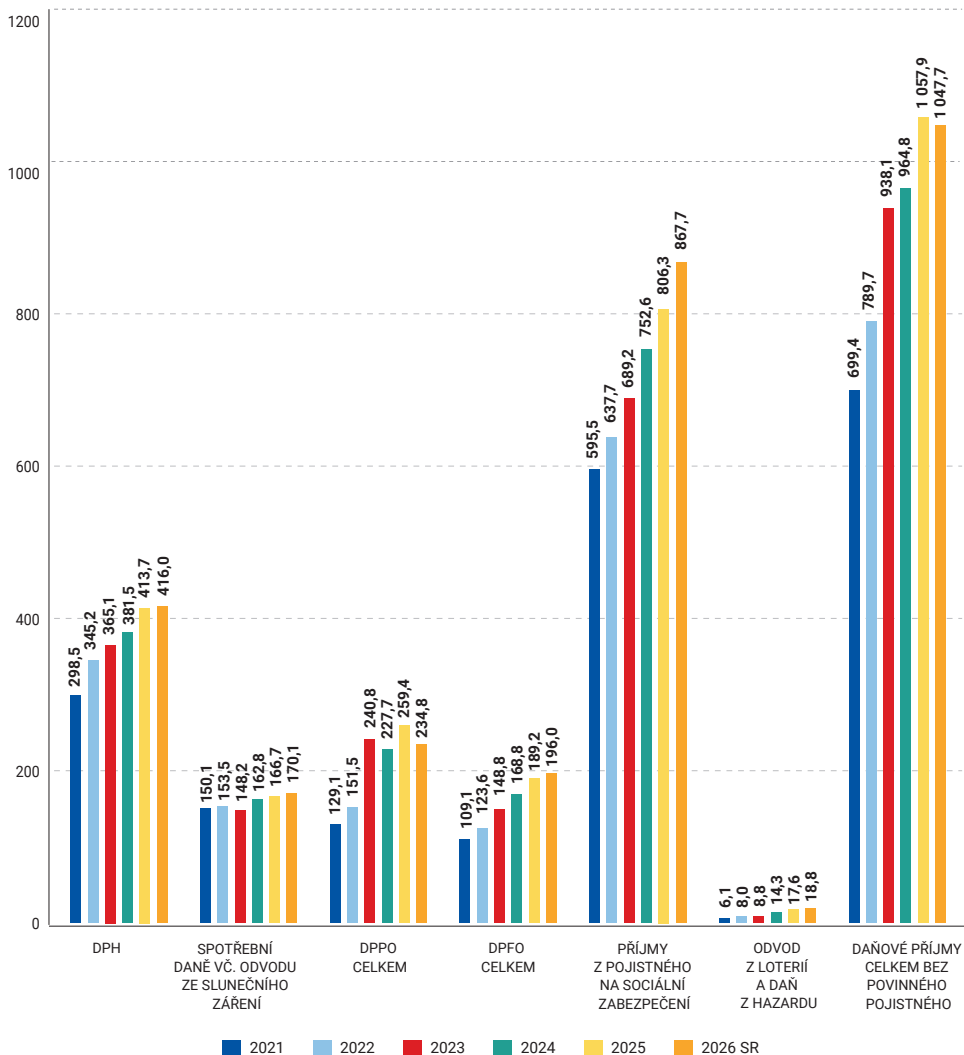

se promítla v roce 2023 vyšší inflace, dále mimořádné příjmy a daň z neočekávaných zisků a odvodu z nadměrných tržeb na úrovni 0,7% HDP. **Bez vlivu těchto mimořádných příjmů došlo k dalšímu poklesu míry daňového zatížení.** Jejich vliv v letech 2024 a 2025 klesl, kdy dosahovaly hodnot 0,5% HDP. Od roku 2024 daňovou kvótu dále ovlivňují legislativní změny spojené se zákonem č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů, a to jak u daňových příjmů, tak odvodů na sociální pojištění. Z tohoto důvodu je patrný meziroční nárůst daňové kvóty o cca 1 p.b. v roce 2024. Na hodnotě kolem 33% HDP by se daňová kvóta měla pohybovat i v roce 2025. V roce 2026 je pak očekáván její mírný pokles na úroveň 32,4% HDP.

STRUKTURA PŘÍJMŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU V ROCE 2026 V MLD. KČ A V % CELKOVÝCH PŘÍJMŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU

VÝVOJ CELKOVÝCH A VYBRANÝCH DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ V LETECH 2021—2026 V MLD. KČ

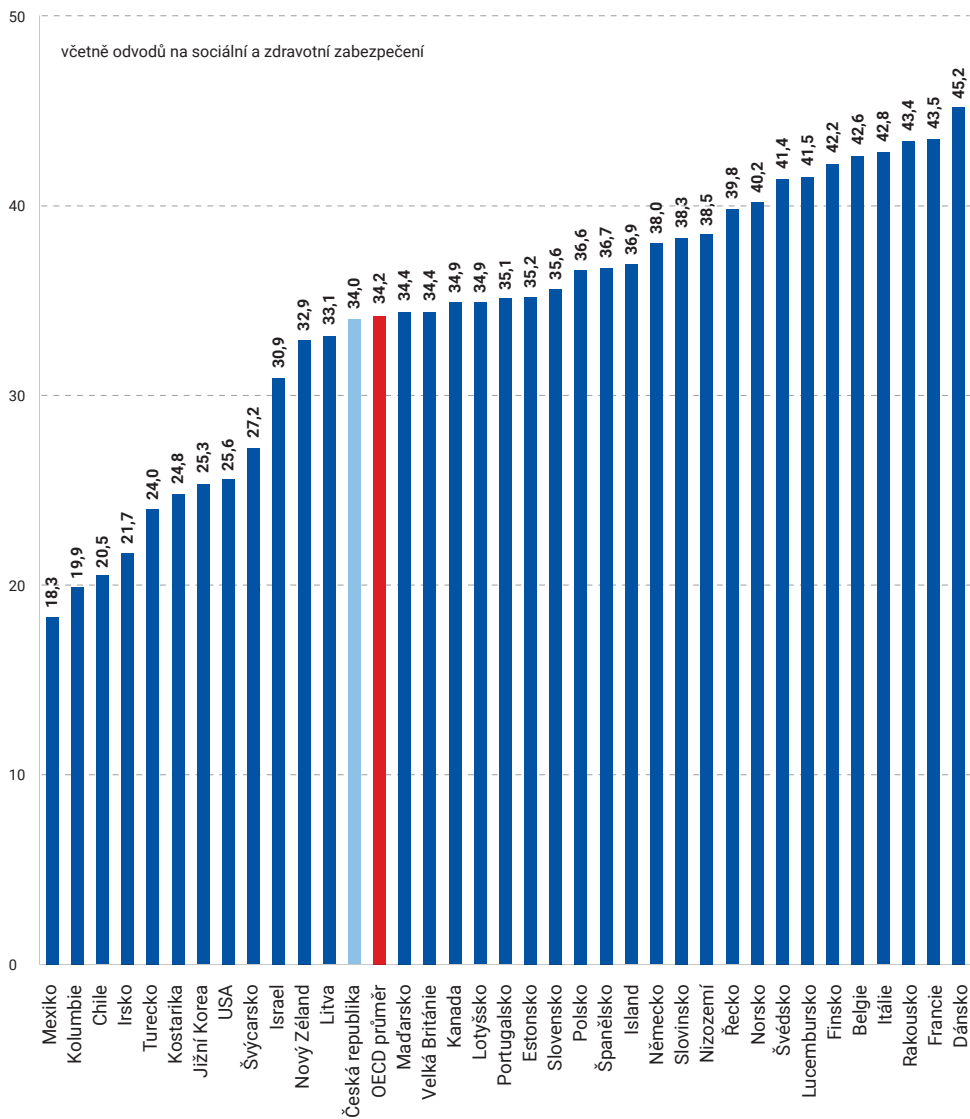
MEZINÁRODNÍ SROVNÁNÍ PŘÍJMOVÉ OBLASTI ČESKÉ REPUBLIKY SE ZEMĚMI OECD A EU

V rámci aktuálního srovnání zemí OECD (data za rok 2024) má Česká republika **druhé nejvyšší odvody na sociální a zdravotní zabezpečení na úrovni 15,7% HDP**, nejvyšší odvody má Slovinsko na úrovni 16,9%, dále pak Slovensko či Rakousko s výší 15,6% HDP, poté je Německo s výší 14,9% HDP (odvody, jež platí zaměstnavatel za zaměstnance, zaměstnanec za sebe a odvody i jež platí OSVČ). U ČR došlo k meziročnímu nárůstu o 0,6 p.b. oproti úrovni roku 2023.

Při srovnávání výše **efektivních sazeb** (tj. daňových sazeb, které jsou sníženy o veškeré možné slevy na daních a úlevy povolené daným státem) u **daně z příjmů fyzických** (u bezdětného pracujícího člověka zahrnující jak odvody placené zaměstnancem tak i zaměstnavatelem, který vydělává průměrnou mzdu) je ČR **nad průměrem OECD zemí v roce 2024 na úrovni 40,9%** (meziroční nárůst o 0,7 p.b.). Průměr OECD za rok 2024 činí 34,9%, přičemž nejvyšší zdanění má Belgie na úrovni 52,6%, následována Německem (47,9%) a Francií (47,2%). Pokud se jedná o zdanění jednoho vydělávajícího pobírajícího průměrnou mzdu v rodině se dvěma dětmi, pak je ČR (okolo 31,1 %) ve zdanění v roce 2024 také nad průměrem zemí OECD (úroveň 25,7%).

Při srovnávání kolik procent na HDP dané země představují výnosy ze všech daní za rok 2024 (včetně odvodů na sociální a zdravotní zabezpečení), tak v rámci zemí OECD je Česká republika téměř na průměru států OECD na úrovni 34,0% HDP.

KOLIK STÁTŮ OECD VYBRALY CELKEM NA DANÍCH V % HDP

VÝDAJOVÁ STRANA STÁTNÍHO ROZPOČTU

Z hlediska povinnosti státu hradit výdaje se rozlišují **tzv. mandatorní výdaje** a naproti nim stojí **tzv. nemandatorní výdaje, tedy ostatní výdaje**. Největší podíl na celkových výdajích státu tvoří mandatorní výdaje, tj. výdaje, které je stát povinen ze zákona platit, představující 60-70 % celkových výdajů státního rozpočtu.

MANDATORNÍ VÝDAJE VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZÁKONA

— Ministerstvo financí dlouhodobě sleduje vybrané výdaje státu, které je stát povinen zajišťovat dle zákona (např.: dávky důchodového pojištění, nemocenského pojištění, sociální dávky, platby státu do zdravotního pojištění, podpory v nezaměstnanosti, výdaje na dluhovou službu) nebo jsou dány jinými právními normami či smluvními závazky (dotace na obnovitelné zdroje aj.). Tyto výdaje očištěné o evropské prostředky představují pro rok 2026 cca 1466,4 mld. Kč, tj. 64% celkových výdajů rozpočtu (meziroční zvýšení o 98,4 mld. Kč oproti rozpočtu roku 2025, oproti skutečnosti roku 2025 pak o 66,3 mld. Kč). Od roku 2024 se zde vykazují výdaje na obranu státu bez soc. dávek ve výši 175,1 mld. Kč pro rok 2026 (oproti rozpočtu roku 2025 nárůst o 24 mld. Kč, oproti skutečnosti roku 2025 pak o 13,2 mld. Kč). Meziročně se oproti rozpočtu na rok 2025 zvýšily výdaje na důchody o 22,4 mld. Kč, dále se zvýšily meziročně podpory v nezaměstnanosti o 8,6 mld. Kč, rozpočtuje se nová sociální dávka státní sociální pomoci pro rok 2026 ve výši 19,4 mld. Kč, dále se o 3,1 mld. Kč navyšuje platba státu do systému veřejného zdravotního pojištění a o 10,0 mld. Kč se zvyšují výdaje na dluhovou službu.

OSTATNÍ MANDATORNÍ A QUASI MANDATORNÍ VÝDAJE

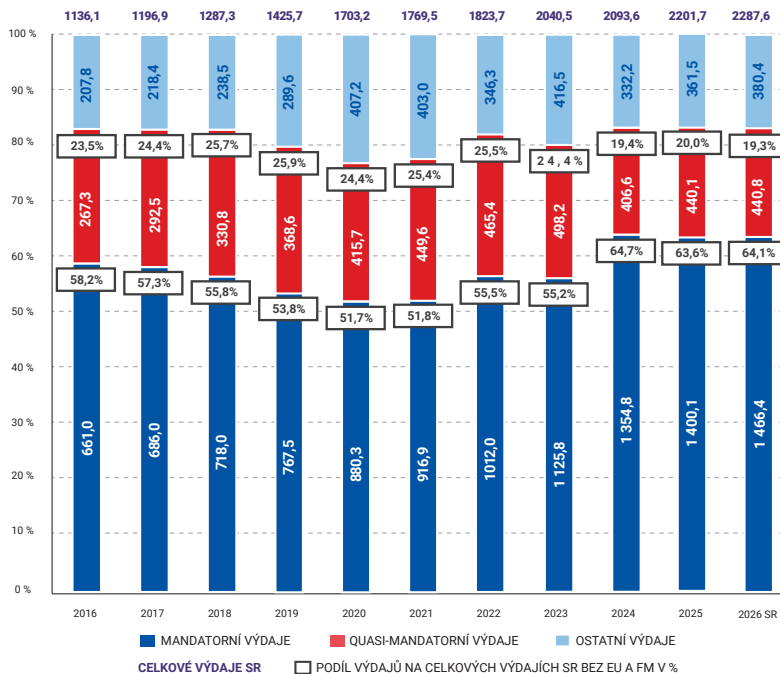
— Ministerstvo financí také dlouhodobě sleduje výdaje, které nejsou přímo stanoveny zákonem, ale jsou rovněž považovány za nezbytné, neboť jejich cílem je zajistit chod státu. Patří sem **platy státních zaměstnanců, pracovníků organizačních složek státu a příspěvkových organizací očištěné o evropské prostředky** v objemu 349,8 mld. Kč očištěné o platy v obranných výdajích **či odvody a příspěvky do rozpočtu**

EU ve výši 71,0 mld. Kč vč. příspěvku do EDF (Evropského obranného fondu). Celkem tyto výdaje představují v rámci státního rozpočtu na rok 2026 částku 440,8 mld. Kč, tj. 19,3% celkových výdajů státního rozpočtu 2026 představující meziroční nárůst o 11,9 mld. Kč (oproti skutečnosti roku 2025 pak nárůst o 0,7 mld. Kč).

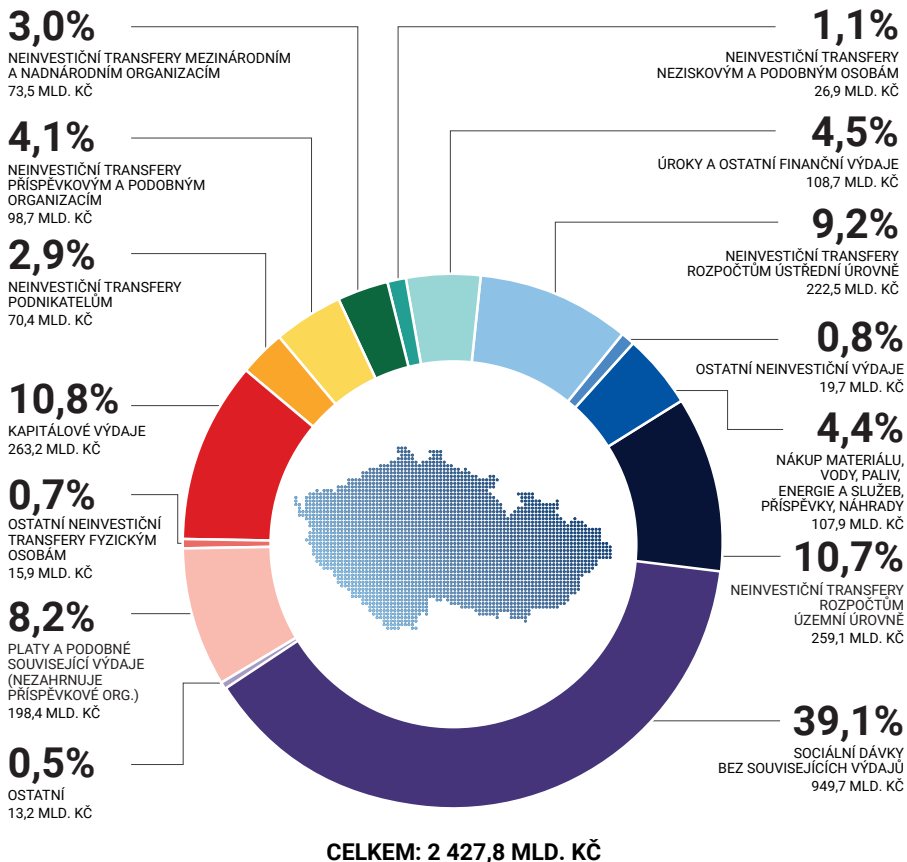
NEMANDATORNÍ VÝDAJE

— Ostatní výdaje, které nespádají do kategorie povinných výdajů ze zákona a dalších právních předpisů, čímž umožňují vládě reagovat na hospodářský vývoj a směřovat jimi rozvoj společnosti a ekonomiky (investiční výdaje, dopravní infrastruktura, školství, sport apod.) Tyto výdaje očištěné o evropské prostředky v rámci rozpočtu 2026 představují 380,4 mld. Kč, což je 16,6% celkových výdajů státního rozpočtu. Podíl mandatorních a quasi mandatorních výdajů představuje pro rok 2026 96,4% veškerých příjmů státního rozpočtu. Na zbylé výdaje si tedy stát musí půjčovat.

VÝVOJ A PODÍL CELKOVÝCH, MANDATORNÍCH A NEMANDATORNÍCH VÝDAJŮ V LETECH 2016—2026 BEZ EU A FM PROSTŘEDKŮ V MLD. KČ

STRUKTURA VÝDAJŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU PODLE DRUHŮ V ROCE 2026 V MLD. KČ A % NA CELKOVÝCH VÝDAJÍCH SR

Podle druhového členění představují největší výdaje státního rozpočtu 2026 výdaje na sociální dávky tvořící 39,1% celkových výdajů státního rozpočtu, v celkovém objemu 949,7 mld. Kč tj. meziroční navýšení oproti rozpočtu roku 2025 o 34,0 mld. Kč.

Největší výdajovou položkou v roce 2026, jakožto i každý rok, představují výdaje na důchody ve výši 739,6 mld. Kč bez souvisejících výdajů na správu, což je zvýšení o 23,3 mld. Kč oproti skutečnosti roku 2025 a dokonce o 151,1 mld. Kč více oproti skutečnosti roku 2022 (vyplácí je kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo obrany).

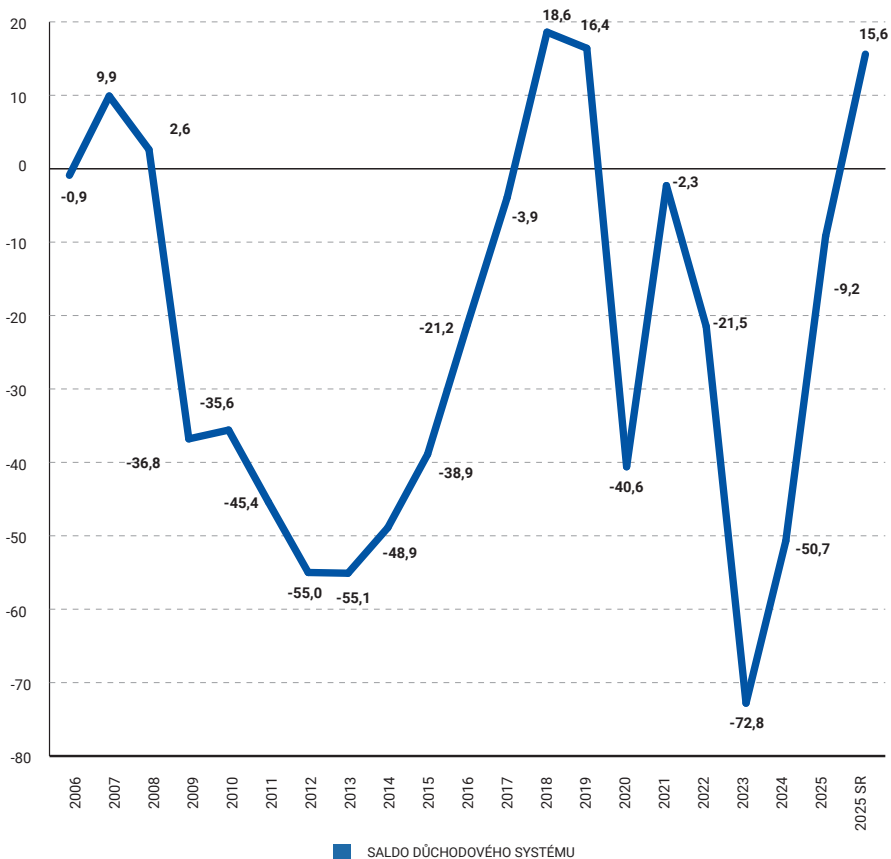
Výdaje na důchody je obecně nutné dlouhodobě částečně pokrývat z jiných zdrojů než jen z příjmů z důchodového pojištění, protože jejich výše nedokáže pokrýt výdaje na důchody a na správní výdaje důchodové služby. V roce 2025 skončil rozdíl příjmů z pojistného na důchodové pojištění (vč. dobrovolného poj.) a výdajů na dávky důchodového pojištění včetně výdajů na správu záporný, ve výši -9,2 mld. Kč. Pro rok 2026 se počítá poprvé od roku 2019 s přebytkem a to ve výši 15,6 mld. Kč.

V letech 2022 a 2023 docházelo k mimořádným valorizacím penzí z důvodu zákonného valorizačního schématu navázaného na inflaci. V roce 2022 tak došlo ke třem valorizacím důchodů a v roce 2023 došlo k dalším dvěma valorizacím penzí, kdy se od konce roku 2021 průměrná penze zvýšila v průměru o cca 5 692 Kč měsíčně. V roce 2024 a 2025 pak proběhla jedna každoroční valorizace penzí. Zákonná valorizace důchodů je od 1. 1. 2026 u průměrného důchodu ve výši 668 Kč, což vede ke zvýšení průměrného starobního důchodu o 3,1 %. Průměrný starobní důchod byl ke konci března 2026 zhruba 21 793 Kč, což je 41,7% průměrné hrubé mzdy v ekonomice (průměrná mzda v ekonomice za 4. čtvrtletí 2025 činí 52 283 Kč).

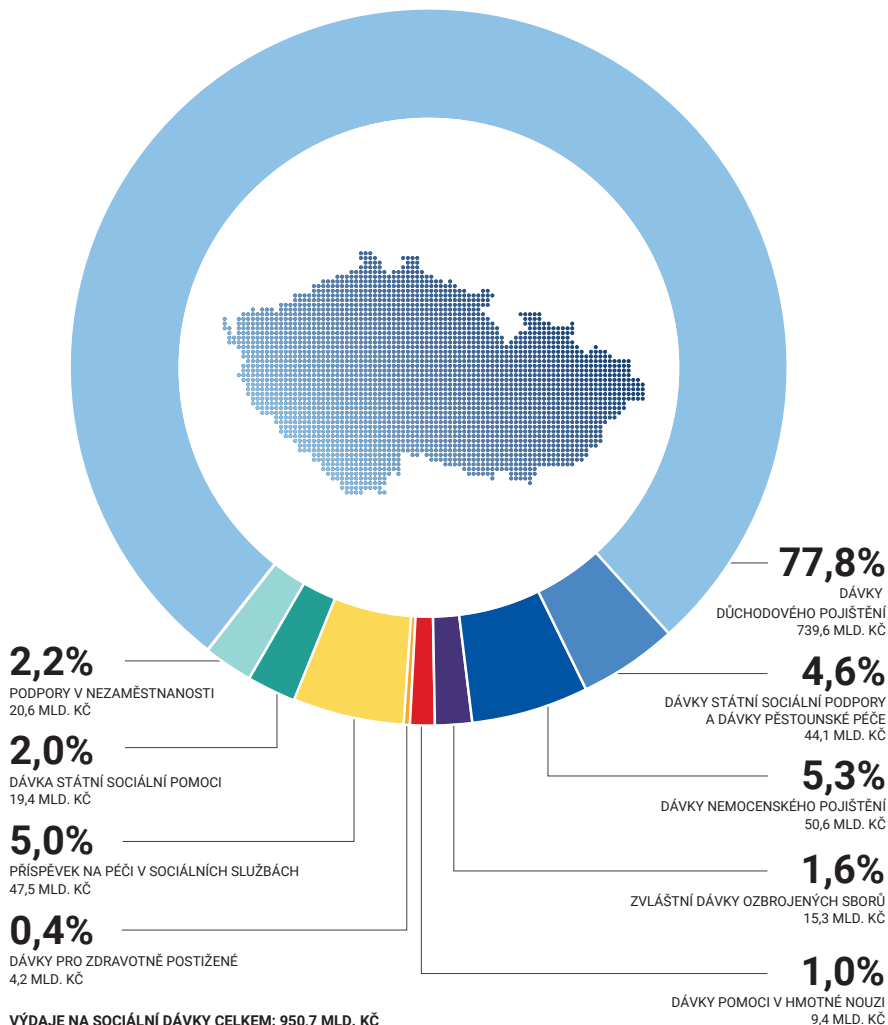
Výdaje na valorizaci důchodů k 1.1.2026 činí 23,7 mld. Kč. Tempo růstu výdajů na důchody je ovlivněno růstem příjmů, z nichž jsou důchody vyměřovány, měnící se mezigenerační strukturou důchodců a předpokládaným nárůstem počtu důchodců a očekávanou změnou indexů životních nákladů domácností důchodců (IŽDN). Je využíváno novelizované valorizační schéma, kdy se používá pouze růstu indexu

životních nákladů důchodců (IŽND) a dále též částku odpovídající jedné třetině růstu reálných mezd.

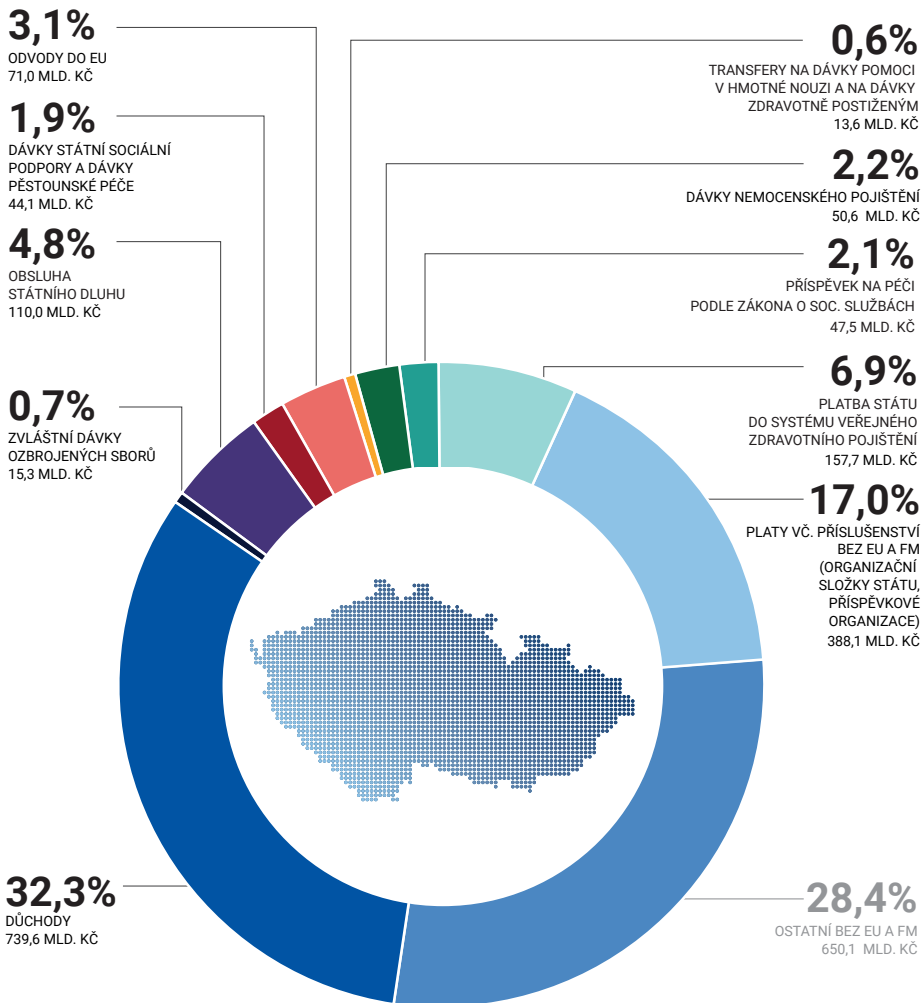
VÝVOJ SALDA DŮCHODOVÉHO SYSTÉMU V LETECH 2006—2026 V MLD. KČ

VÝDAJE STÁTU NA SOCIÁLNÍ DÁVKY V MLD. KČ

TOP 10 VÝDAJŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU 2026 BEZ EU A FM V MLD. KČ A % NA CELKOVÝCH VÝDAJÍCH STÁTNÍHO ROZPOČTU

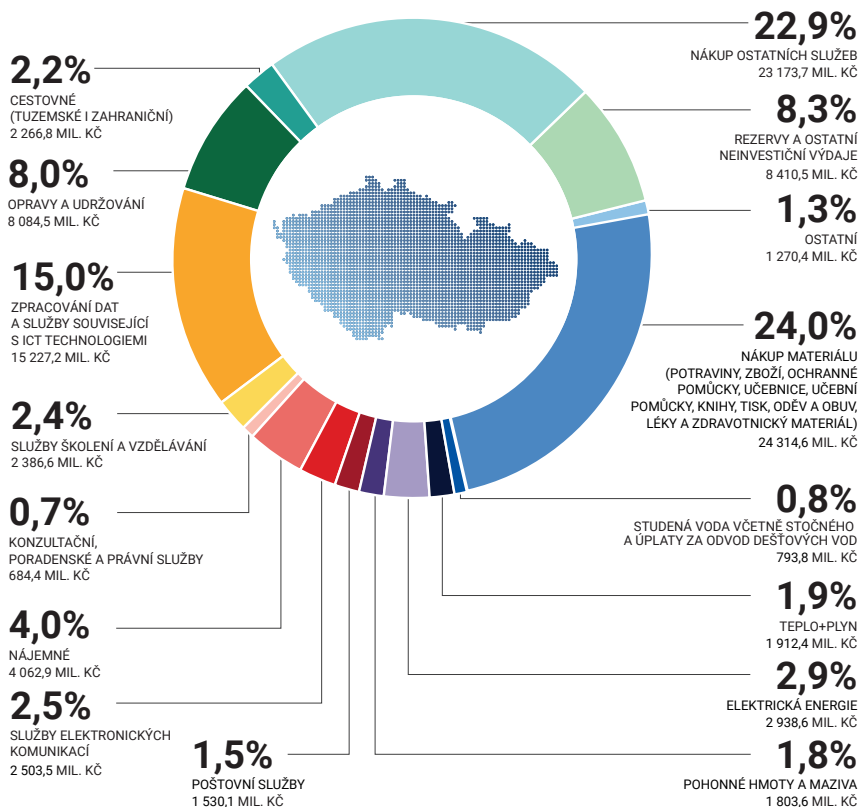
CELKOVÉ VÝDAJE VČ. EU A FM: 2 427,8 MLD. KČ

CELKOVÉ VÝDAJE BEZ EU A FM A BEZ PRV: 2 287,6 MLD. KČ

TOP 10 VÝDAJŮ PŘEDSTAVUJE 71,6 % CELKOVÝCH VÝDAJŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU BEZ EU A FM A SZIF.

Ministerstvo financí sleduje tzv. užší běžné výdaje jednotlivých organizačních složek státu (bez kapitol Všeobecná pokladní správa, Operace státních finančních aktiv a Státní dluh). Užší běžné výdaje jsou tvořeny nutnými provozními výdaji - například nákupy materiálu, paliv, energie, pitné vody, služeb, ICT služeb, nájemného, cestovného a dalších běžných výdajů. Meziročně se tyto sledované výdaje zvýšily o 2,5 mld. Kč.

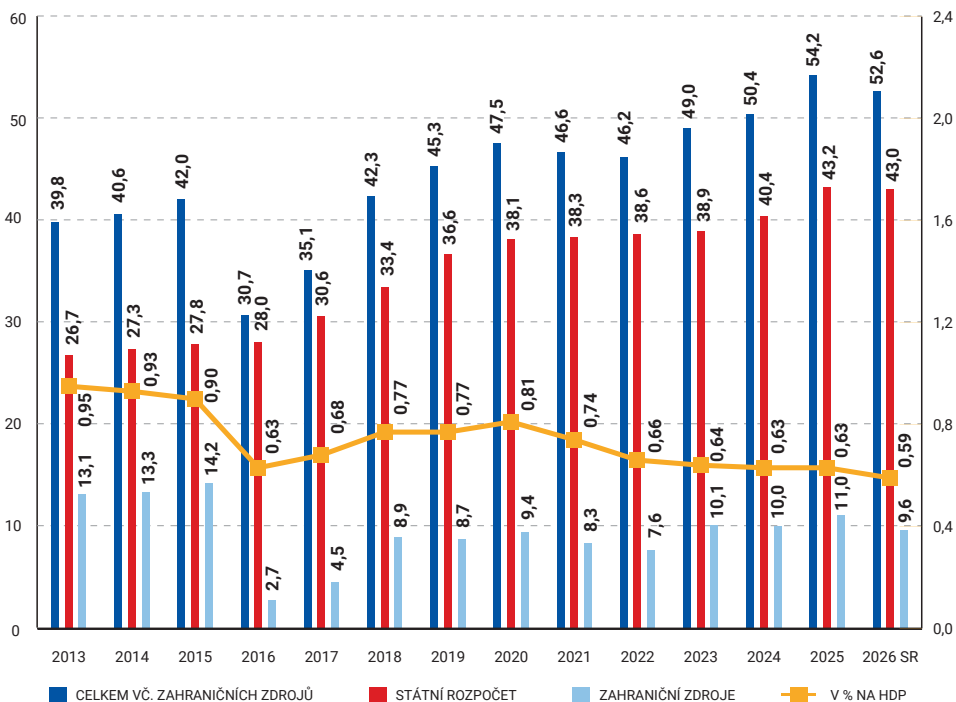
UŽŠÍ BĚŽNÉ VÝDAJE ORGANIZAČNÍCH SLOŽEK STÁTU (OSS)

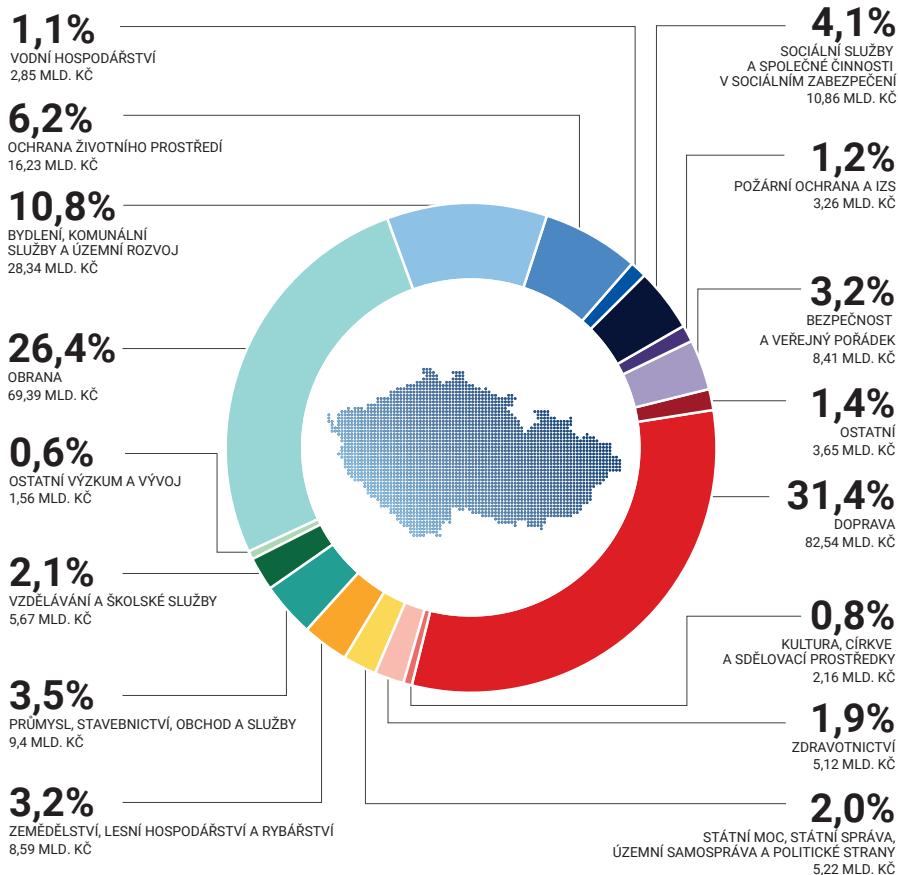
CELKEM UŽŠÍ/PROVOZNÍ BĚŽNÉ VÝDAJE ORGANIZAČNÍCH SLOŽEK STÁTU: 101,4 MLD. Kč (4,2% CELKOVÝCH VÝDAJŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU) OPROTI PŮVODNÍMU NÁVRHU ROZPOČTU ZE ZÁŘÍ 2025 JSOU PROVOZNÍ A OSTATNÍ VÝDAJE NIŽŠÍ O 11,4 MLD. Kč.

V roce 2026 se rozpočtují výdaje na výzkum, vývoj a inovace ve výši 52,5 mld. Kč (zasahující do celkem 16 rozpočtových kapitol) představující celkem 0,59% HDP v běžných cenách, z čehož národní zdroje jsou rozpočtovány ve výši 43,0 mld. Kč. Výdaje na výzkum celkem činí 0,48% HDP. V rámci institucionální podpory je vyčleněno celkem 25,3 mld. Kč a na účelovou podporu je vyčleněno 17,6 mld. Kč národních zdrojů

VÝVOJ VÝDAJŮ NA PODPORU VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ V MLD. KČ A V % NA HDP

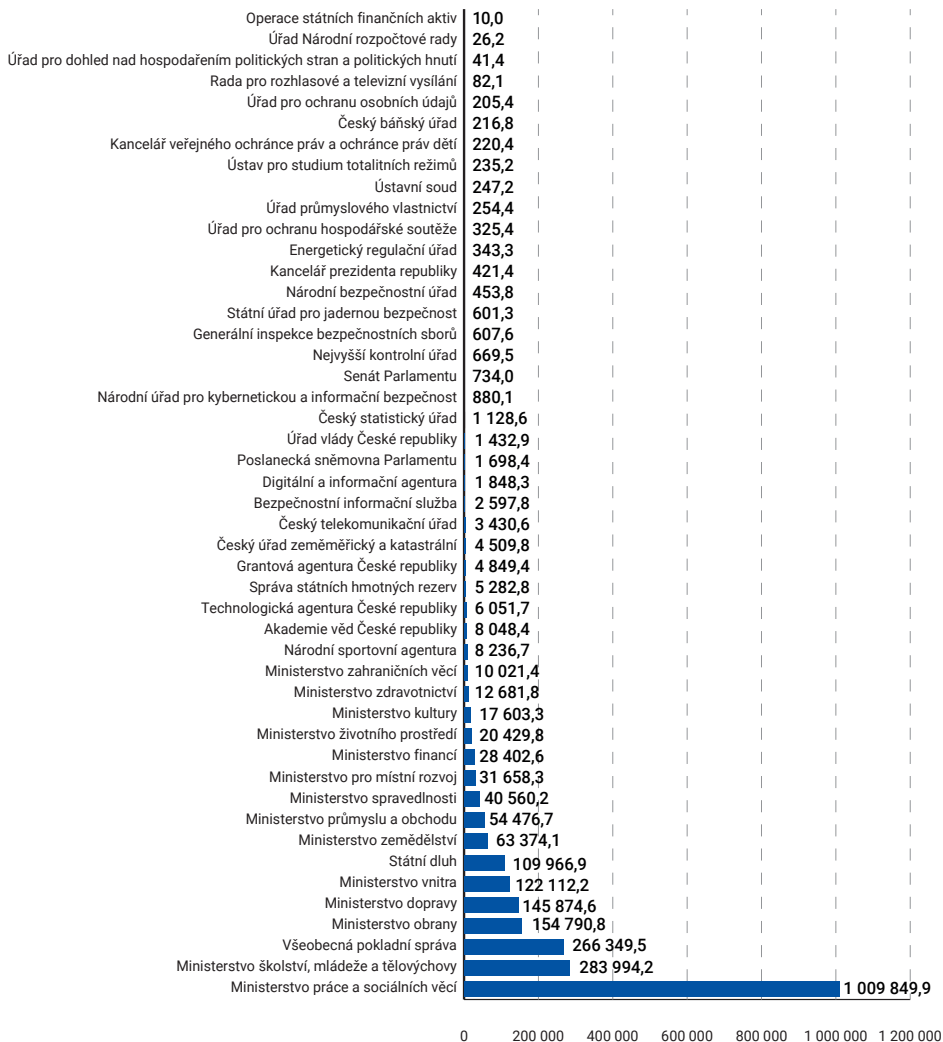
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU 2026 VČ. EU A FM V MLD. KČ

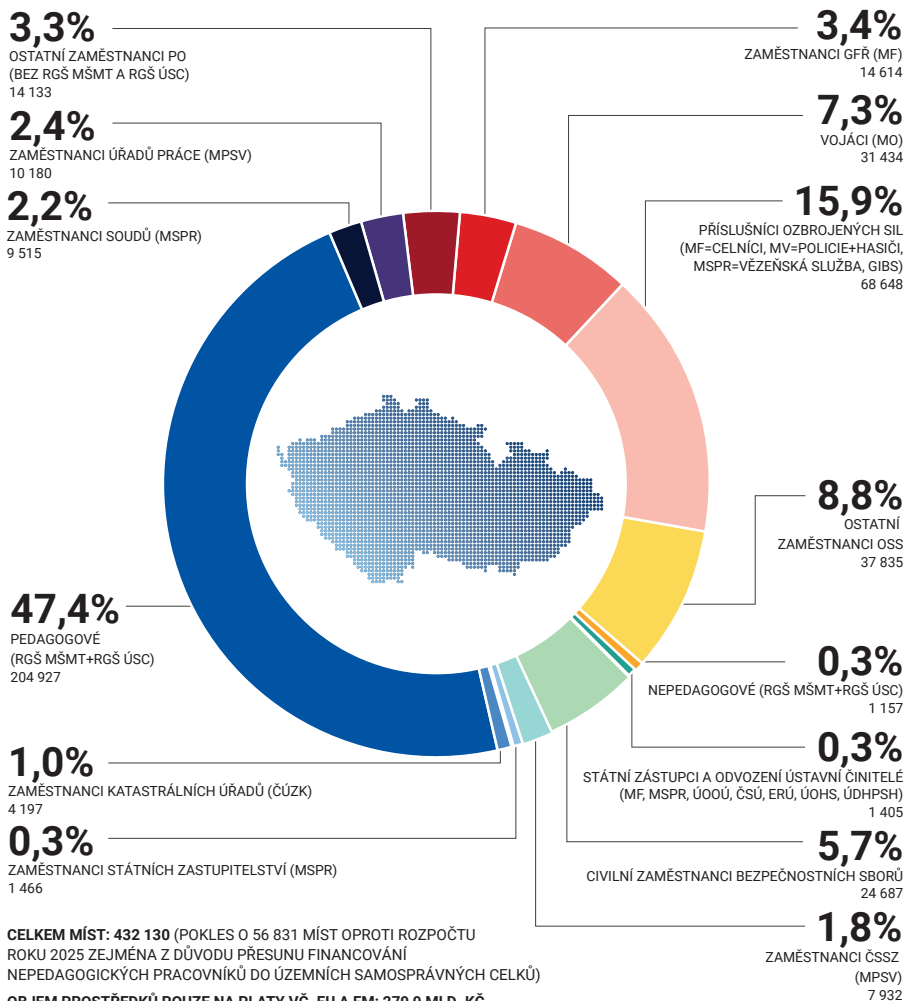
CELKEM 263,2 MLD. KČ

(Z TOHO KRYTÉ PŘÍJMY Z EU A FM A ÚČETNÍ OPERACÍ PRV 85,2 MLD. KČ A KRYTÉ ČESKÝMI PROSTŘEDKY 178,2 MLD. KČ)

CELKOVÉ VÝDAJE VŠECH KAPITOL NA ROK 2026 V MIL. KČ

STRUKTURA ZAMĚSTNANCŮ V ROCE 2026

CELKEM MÍST: 432 130 (POKLES O 56 831 MÍST OPROTI ROZPOČTU ROKU 2025 ZĚJMĚNA Z DŮVODU PŘESUNU FINANCOVÁNÍ NEPEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ DO ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ)

OBJEM PROSTŘEDKŮ POUZE NA PLATY VČ. EU A FM: 279,0 MLD. KČ

CELKOVÝ OBJEM PROSTŘEDKŮ NA PLATY + OSTATNÍ PLATBY ZA PROVEDENOU PRÁCI VČ. EU A FM A VČ. PŘÍSLUŠENSTVÍ: 392,4 MLD. KČ (MEZIROČNÍ NÁRŮST O 5,6 MLD. KČ)

PŮMĚRNÝ PLAT V ORGANIZAČNÍCH SLOŽKÁCH STÁTU A PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍCH V ROCE 2026: 54 421 KČ

CO VŠE LZE POŘÍDIT ZA 1 MILIARDU KČ

**353,4 KČ
ROČNĚ**

NAVÝŠENÍ PRŮMĚRNÉHO STAROBNÍHO DŮCHODU O 29,4 KČ MĚSÍČNĚ (TJ. O 353,4 KČ ROČNĚ) PŘI POČTU STAROBNÍCH DŮCHODCŮ 2 829 884 K 31. 12. 2025 (PRŮMĚRNÁ VÝŠE STAROBNÍHO DŮCHODU K 1.1.2026 ČINÍ 21 844 KČ)

**4879,8 KČ
ROČNĚ**

NAVÝŠENÍ PLATŮ PEDAGOGŮ V REGIONÁLNÍM ŠKOLSTVÍ ZŘIZOVANÉ MŠMT A ÚSC O 406,6 KČ MĚSÍČNĚ (TJ. O 4879,8 KČ ROČNĚ) (STAV V ROCE 2026: CELKEM 204 927 PEDAGOGŮ V REGIONÁLNÍM ŠKOLSTVÍ S PRŮMĚRNÝM PLATEM 55 125 KČ, TJ. NÁRŮST OPROTI ROKU 2025 V PRŮMĚRU O 3 185 KČ, POZN. DOŠLO K MEZIROČNÍMU NÁRŮSTU POČTU PEDAGOGŮ O 3 315 MÍST)

**3,3 KM
DÁLNIČE**

PŘI 1 KM DÁLNIČE NA NENÁROČNÉM TERÉNU ZA CCA 300 MIL. KČ

**2 000
AUT**

STANDARDNÍ OSOBNÍ VŮZ V HODNOTĚ 500 000 KČ

**214,9
DNŮ**

214,9 DNŮ FUNGOVÁNÍ POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY, KDY CELKOVÉ ROČNÍ VÝDAJE PSP ČR PRO ROK 2026 JSOU VE VÝŠI 1,7 MLD. KČ

2,1 VRTULNÍKŮ AIRBUS HELICOPTERS H145M
PŘI PRŮMĚRNÉ CENĚ 480 MIL. KČ

**2,1
VRTULNÍKŮ**

30 441 LET KAŽDODENNÍ KONZUMACE
JEDNOHO CAPPUCINA PŘI PRŮMĚRNÉ CENĚ
90 KČ

**30 441
LET**

20 000 RODINNÝCH DOVOLENÝCH PŘI
PRŮMĚRNÉ CENĚ 50 000 KČ

**20 000
ZÁJEZDŮ**

33 333 KUSŮ TV NEBO NOTEBOOKŮ PŘI
PRŮMĚRNÉ CENĚ 30 000 KČ

**33 333
TELEVIZÍ**

ZVÝŠENÍ PLATŮ V ORGANIZAČNÍCH SLOŽKÁCH
STÁTU A PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍCH
V PRŮMĚRU O 192,8 KČ MĚSÍČNĚ NA JEDNO
MÍSTO BEZ PŘÍSLUŠENSTVÍ (TJ. PRŮMĚRNĚ
O 2 314,1 KČ ROČNĚ NA JEDNO MÍSTO), KDY
POČET MÍST SE PRO ROK 2026 KALKULUJE
VE VÝŠI 432 130.

**2 314,1 KČ
ROČNĚ**

ZADLUŽENÍ VEŘEJNÝCH FINANČÍ VS. STÁTNÍ DLUH

Hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2025 bylo nadále ovlivněno vývojem bezpečnostní a geopolitické situace v Evropě. Pokračující ekonomické oživení a přijatá úsporná opatření sice pozitivně ovlivnily hospodaření sektoru vládních institucí, na druhou stranu se v jeho vývoji projevilo i výrazné zrychlení investic či rostoucí mandatorní výdaje v sociální oblasti. Celkově tak hospodaření skončilo na úrovni -2,1 % HDP, tj. téměř jako v roce 2024 (-2,0 % HDP). S mírným schodkem hospodařily zdravotní pojišťovny (-0,2 % HDP), zatímco místní vládní instituce opět vykázaly kladné saldo hospodaření (0,3 % HDP) které však zejména vzhledem k vysoké investiční aktivitě dosáhlo výrazně nižší hodnoty než v předchozích letech.

Deficitní hospodaření vládních institucí se promítlo do výše zadlužení, které vzrostlo v roce 2025 v relativním vyjádření meziročně o 1,0 p. b. na úroveň 44,3 % HDP.

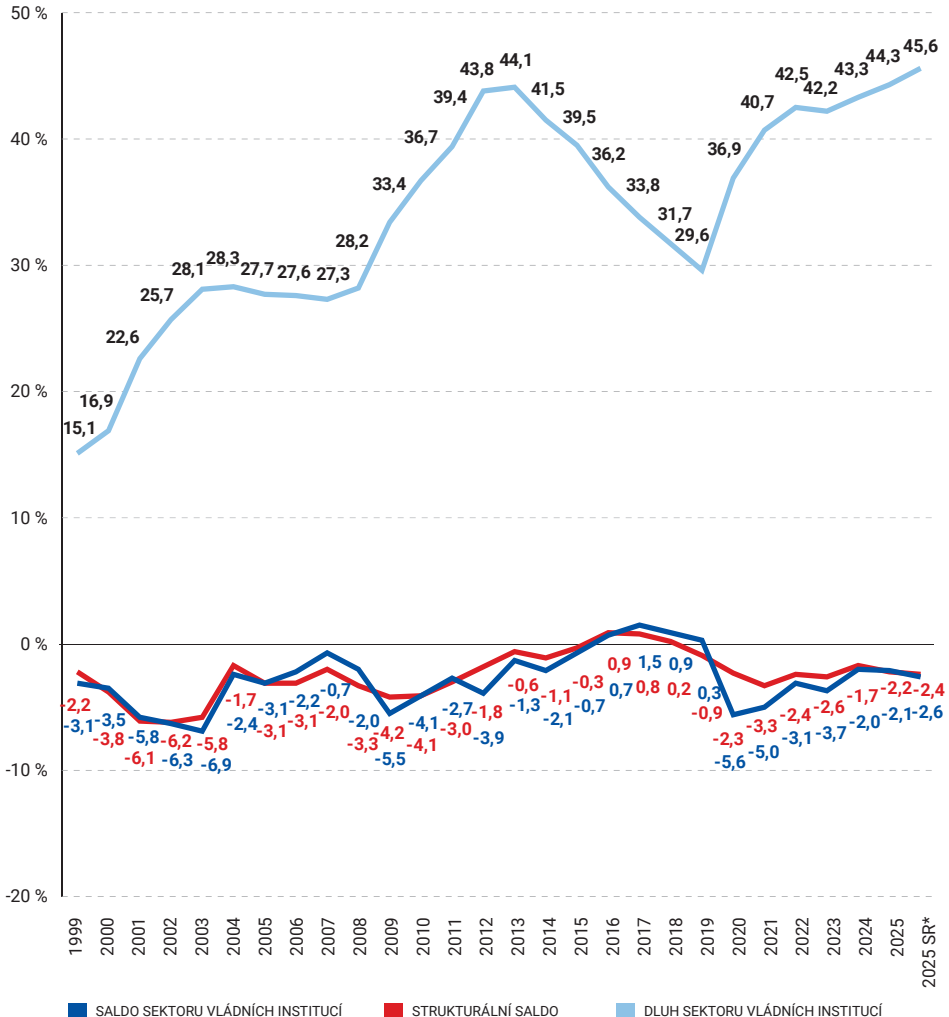
Očekávané saldo sektoru vládních institucí pro rok 2026 činí -2,6 % HDP. Zadlužení sektoru vládních institucí je odhadováno na 45,6 % HDP.

Strukturální saldo, tj. saldo upravené o vlivy hospodářského cyklu a jednorázová či přechodná opatření, které zachycuje strukturální nastavení fiskální politiky, pro rok 2026 očekáváme ve výši -2,4 % HDP.

Veřejné finance České republiky byly dle posledních dat Eurostatu v minulém roce 8. nejméně zadlužené v Evropské unii.

Růst korunové hodnoty státního dluhu České republiky, ke kterému dochází od roku 2019, vyplývá především ze zvýšené emisní činnosti státu na dluhopisových trzích za účelem financování schodkového hospodaření státního rozpočtu. V roce 2025 schodek státního rozpočtu dosáhl výše 290,7 mld. Kč a korunová hodnota státního dluhu dosáhla úrovně 3 677,6 mld. Kč, tj. 43,0 % HDP. Pro rok 2026 se rozpočtuje

VÝVOJ DLUHU A SALDA SEKTORU VLÁDNÍCH INSTITUCÍ V % HDP A VÝVOJ STRUKTURÁLNÍHO SALDA V % HDP

* Odhad MF ČR na základě Makroekonomické predikce MF ČR.

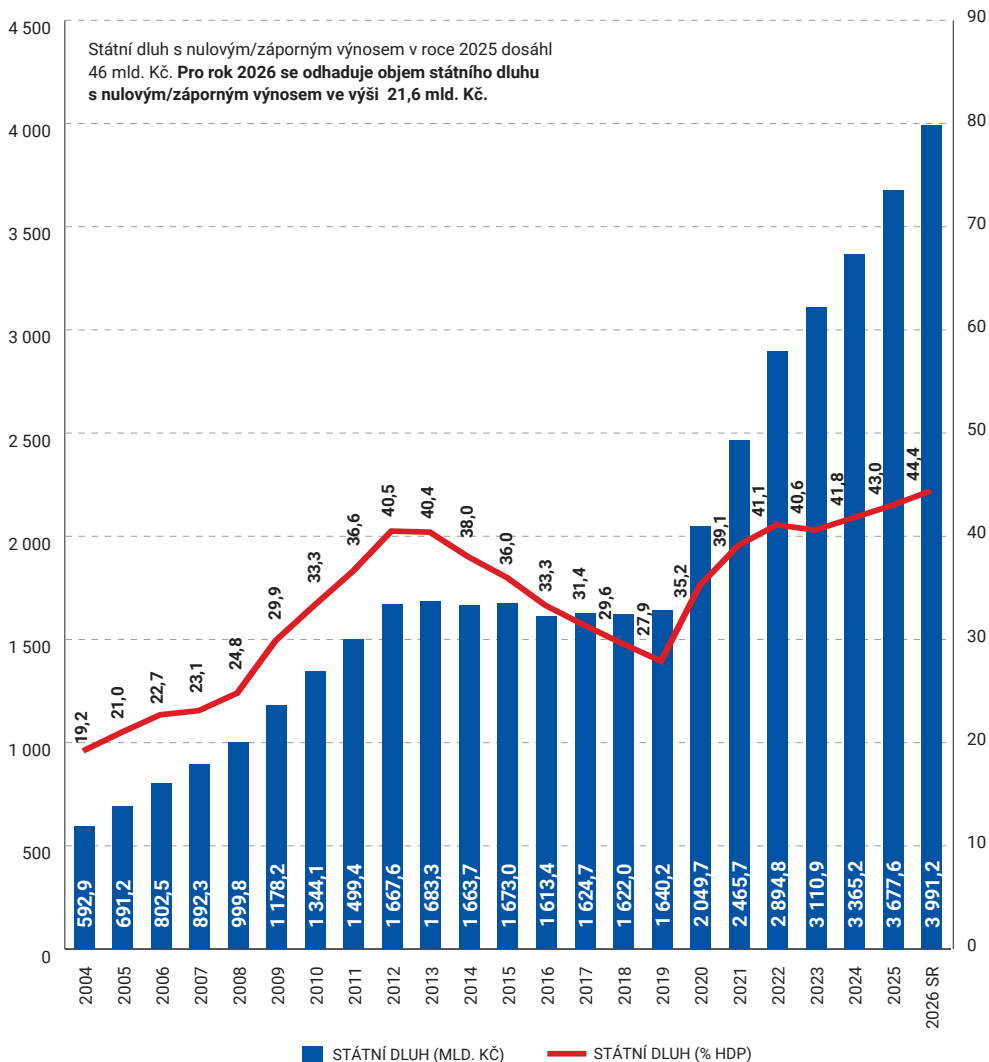

zvýšení stavu státního dluhu o 313,6 mld. Kč, kterým tak bude financován rozpočtovaný schodek státního rozpočtu ve výši 310,0 mld. Kč a zvýšení stavu na účtech státních finančních aktiv o 3,6 mld. Kč.

Rozdíl hrubých výdajů na obsluhu státního dluhu a příjmů tvoří **čisté výdaje na obsluhu státního dluhu**, které v roce 2025 činily 98,1 mld. Kč (což odpovídá mezeročnímu nárůstu o 9,7 mld. Kč). Do vyšších čistých výdajů na obsluhu státního dluhu se promítla hodnota státního dluhu, která v posledních letech významně vzrostla kvůli onemocněním COVID-19, energetické krizi, a vývoji situace na Ukrajině a dále vyšší úroveň úrokových sazeb a výnosů státních dluhopisů na domácím a zahraničních trzích. Pro rok 2026 jsou čisté výdaje na obsluhu státního dluhu schváleny ve výši 110,0 mld. Kč, tj. 1,2 % HDP. Celkové rozpočtované výdaje na obsluhu státního dluhu v roce 2026 zahrnují téměř výhradně úrokové výdaje (99 %), zbytek tvoří poplatky ve výši 1,0 mld. Kč.

Navzdory ekonomické, zdravotní a energetické krizi a s tím spojeným zvýšeným nárůstem celkové korunové hodnoty státního dluhu v posledních letech, většina významných ratingových agentur s mezinárodní působností potvrdily České republice i v průběhu roku 2025 svá ratingové hodnocení, které je nejvyšší ze všech zemí střední a východní Evropy a několik let se již pohybuje také nad průměrným ratingovým hodnocením členských zemí eurozóny. V současné době je pro ratingové hodnocení České republiky udělen stabilní výhled od všech hlavních světových ratingových agentur.

VÝVOJ STÁTNÍHO DLUHU V LETECH 2004-2026 V MLD. KČ *

* Odhad MF ČR na základě Makroekonomické predikce MF ČR.

Přibližně 95 % státního dluhu ke konci roku 2025 bylo tvořeno vnitřním dluhem, zastoupeným zejména střednědobými a dlouhodobými státními dluhopisy vydanými podle českého práva a prodanými na domácím dluhopisovém trhu. Vnější dluh pak tvoří přibližně 5 % státního dluhu.

Nákladovost celého státního dluhu (tj. podíl čistých výdajů na průměrném státním dluhu) v roce 2025 činila 2,8 %. Průměrná doba do splatnosti státního dluhu dosáhla na konci roku 2025 úrovně 6,1 let a směřovala tak k nastavenému střednědobému cíli pro tento parametr refinančního rizika státního dluhu, pro který i v roce 2026 zůstává v platnosti cílová hodnota na úrovni 6,5 let ve střednědobém horizontu.

FINANČNÍ VZTAHY ČR K ROZPOČTU EU

ČR OD SVÉHO VSTUPU DO EU DO 31. 12. 2025 ODVEDLA DO ROZPOČTU EU **1 BIL. KČ**.
ČR OD SVÉHO VSTUPU DO EU DO 31. 12. 2025 ZÍSKALA **2,3 BIL. KČ** VČETNĚ NÁSTROJE NGEU.
KLADNÉ SALDO ČR VŮČI ROZPOČTU EU OD VSTUPU DO EU JE TAK K 31.12. 2025
VE VÝŠI **1,3 BIL. KČ** VČETNĚ NÁSTROJE NGEU.

Česká republika se od svého vstupu do Evropské unie (1. květen 2004) jako člen EU podílí na financování rozpočtu EU skrze odvody a zároveň je i příjemcem přerozdělovaných finančních prostředků z rozpočtu EU.

Zejména příjmy z fondů politiky soudržnosti, společné zemědělské politiky, unijních programů či fondů azylové a migrační politiky umožňují v ČR financovat projekty v oblasti budování infrastruktury, ochrany životního prostředí, výzkumu, vzdělávání, zaměstnanosti a dalších aktuálních společenských témat, které by se jinak nemohly kvůli omezeným národním veřejným zdrojům realizovat, nebo by byl jejich rozsah zúžený.

Rozpočet EU je financován tzv. **vlastními zdroji**, které jsou tvořeny tzv. tradičními vlastními zdroji (cla uvalená na dovozy do EU ze třetích zemí), zdrojem založeným na dani z přidané hodnoty (DPH), zdrojem založeným na množství nerecyklovaných plastových obalových odpadů a zdrojem založeným na hrubém národním důchodu (HND), který tvoří největší příjmovou položku pokrývající cca 65-75% příjmů. Ve státním rozpočtu je na rok 2026 naplánována částka 70,7 mld. Kč na odvody vlastních zdrojů a částka 0,3 mld. Kč na makrofinanční pomoc Ukrajině.

Od roku 2021 je rozpočet EU doplněn o dočasný **Nástroj EU na podporu oživení (Next Generation EU - NGEU)** financovaný z výpůjček na finančních trzích, který poskytuje

prostředky zejména na Národní plány obnovy jednotlivých členských států, z nichž ČR v roce 2021 obdržela **23,7 mld. Kč, v roce 2022 poté obdržela z tohoto nástroje 10,6 mld. Kč, v roce 2023 pak částku 39,5 mld. Kč, v roce 2024 částku 74,2 mld. Kč a vloni částku 46,8 mld. Kč. Peníze v rámci Národního plánu obnovy používá ČR především na modernizaci České republiky a na digitalizaci.**

Česká republika je od svého vstupu do EU stále **tzv. čistým příjemcem**, tzn., že získává ze souhrnného rozpočtu EU více prostředků, než do něj odvádí. Čistá pozice ČR ve vztahu k rozpočtu EU je tak **kladná**. V průběhu roku 2025 obdržela Česká republika z rozpočtu EU celkem 99,6 mld. Kč a po započítání nástroje NGEU dokonce 146,3 mld. Kč a celkem do rozpočtu odvedla 68,4 mld. Kč.

Z toho vyplývá, že za celý rok 2025 Česká republika získala o téměř **31,1 mld. Kč více** (tj. čistá pozice), než do rozpočtu EU zaplatila, při zápočtu i nástroje NGEU je pak celková čistá pozice ČR v roce 2025 77,9 mld. Kč.

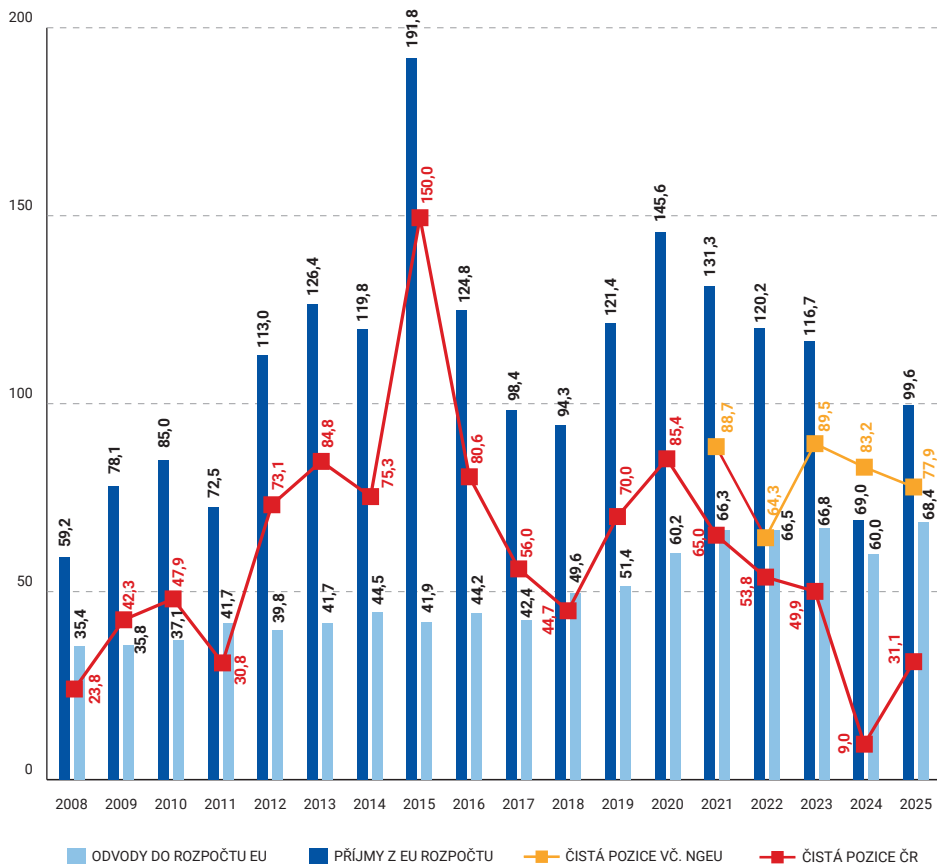
Za pozitivní čistou pozicí ČR k evropskému rozpočtu stojí dlouhodobě příjmy ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti a příjmy ze Společné zemědělské politiky EU. Dlouhodobý postupný nárůst odvodů ČR reflektuje jak rostoucí objem rozpočtu EU, tak i dlouhodobé posilování ekonomické vyspělosti ČR v rámci EU.

Za kladným saldem ČR vůči rozpočtu EU v roce 2026 i nadále stály primární příjmy ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti ve výši téměř 63,6 mld. Kč a příjmy ze Společné zemědělské politiky ve výši 26,4 mld. Kč, jejíž klíčové položky tvoří přímé platby ve výši 20,2 mld. Kč a prostředky programu Rozvoje venkova ve výši 5,2 mld. Kč. Vedle příjmů z rozpočtu EU obdržela ČR v roce 2025 rovněž dodatečné prostředky na kohezi (Fond pro spravedlivou transformaci) a v rámci Národního plánu obnovy z Nástroje EU na podporu oživení (NGEU) ve výši 46,8 mld. Kč.

Dále státní rozpočet také využívá výdaje z tzv. **Finančních mechanismů EHP a Norska a Programu švýcarsko-české spolupráce**. Celkem je v roce 2026 narozpočtována částka 850,4 mil. Kč. Z toho státní rozpočet tyto aktivity spolufinancuje ve výši

123,0 mil. Kč a zbytek 727,4 mil. Kč jsou výdaje, které jsou v rozpočtu kryty příjmy z finančních mechanismů. V porovnání s rokem 2025 jsou celkové výdaje vč. podílů státního rozpočtu o 404,8 mil. Kč vyšší. Důvodem zvýšení prostředků pro rok 2026 je plné zahájení Programu švýcarsko-české spolupráce.

VÝVOJ PŘÍJMŮ Z ROZPOČTU EU A ODVODŮ DO ROZPOČTU EU V LETECH 2008—2025 V MLD. Kč

FINANČNÍ VZTAHY STÁTNÍHO ROZPOČTU K ROZPOČTŮM KRAJŮ A OBCÍ V ROCE 2026

Stát poskytuje obcím a krajům příspěvek na výkon státní správy, tj. na výkon přenesené působnosti. Tento příspěvek slouží k částečné úhradě výkonu povinností, které na ně stát přenesl (např.: vydávání stavebních povolení, výdej občanských průkazů apod.).

- Příspěvek na výkon státní správy pro obce (bez Prahy) v roce 2026 činí 10,2 mld. Kč.
- Příspěvek na výkon státní správy pro hl. m. Prahu v roce 2026 činí 1,3 mld. Kč.
- Příspěvek na výkon státní správy pro kraje (bez Prahy) v roce 2026 činí 2,2 mld. Kč.

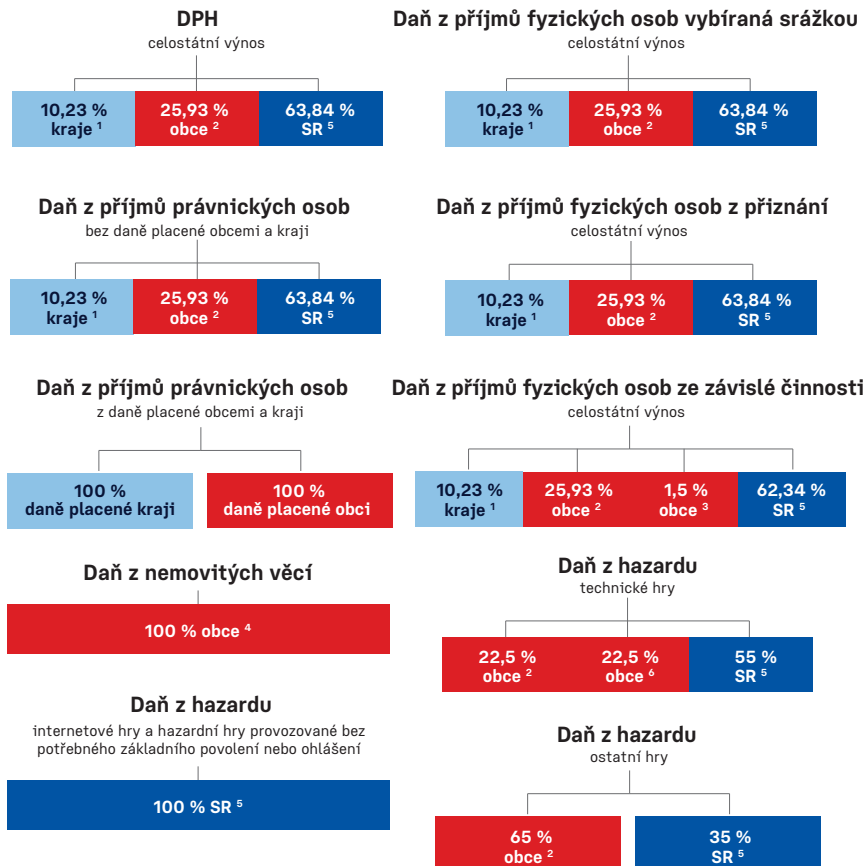
Postup pro stanovení výše příspěvku na výkon státní správy je součástí zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2026, konkrétně pro kraje v příloze č. 5, pro hl. m. Prahu v příloze č. 7 a pro jednotlivé obce v příloze č. 8.

V roce 2026 došlo k meziročnímu snížení příspěvku pro obce o 0,002 % (z 10,2065 mld. Kč na 10,2064 mld. Kč), přičemž tato změna vyplývá z nulové meziroční valorizace. Celkový objem příspěvku pro hlavní město Prahu úhrnem ve funkci obce a kraje dosahuje přibližně loňské výše (z 1,299 mld. Kč se snížil na 1,298 mld. Kč). Celkový objem příspěvku pro kraje byl pro rok 2026 upraven o cca - 0,408 % (z 2,235 mld. Kč na 2,226 mld. Kč).

Hlavním zdrojem příjmů pro územní rozpočty jsou i pro rok 2026 **daňové příjmy**. Na jejich vývoji se pozitivně projevila poslední novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní (zákon č. 267/2025 Sb.), která reaguje na změnu financování nepedagogické práce a části ostatních neinvestičních výdajů (převod financování ze státu na zřizovatele). V souvislosti s touto změnou se navýšil podíl obcí a krajů na sdílených daních. V rozpočtovém určení daní obcí se zároveň změnila váha stávajícího kritéria počtu dětí, žáků na 15,15 % a od roku 2026 je formulováno širěji (zahrnuje i děti, žáky a studenty navštěvující školy a školská zařízení zřizovaná obcemi nejen děti

účastníci se předškolního vzdělávání a žáci plnící povinnou školní docházku). Inkaso daní v roce 2026 dále ovlivní dopady změnového zákona v souvislosti s přijetím zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele, změny přijaté v rámci konsolidačního balíčku apod. Podíl na sdílených daních se pro rok 2026 oproti roku 2025 změnil u obcí z 24,16 % na 25,93 % a u krajů z 9,45 % na 10,23 % (viz schéma).

SCHÉMA ROZDĚLENÍ ROZPOČTOVÉHO URČENÍ DANÍ (BEZ SFDI, POPLATKŮ A POKUT)

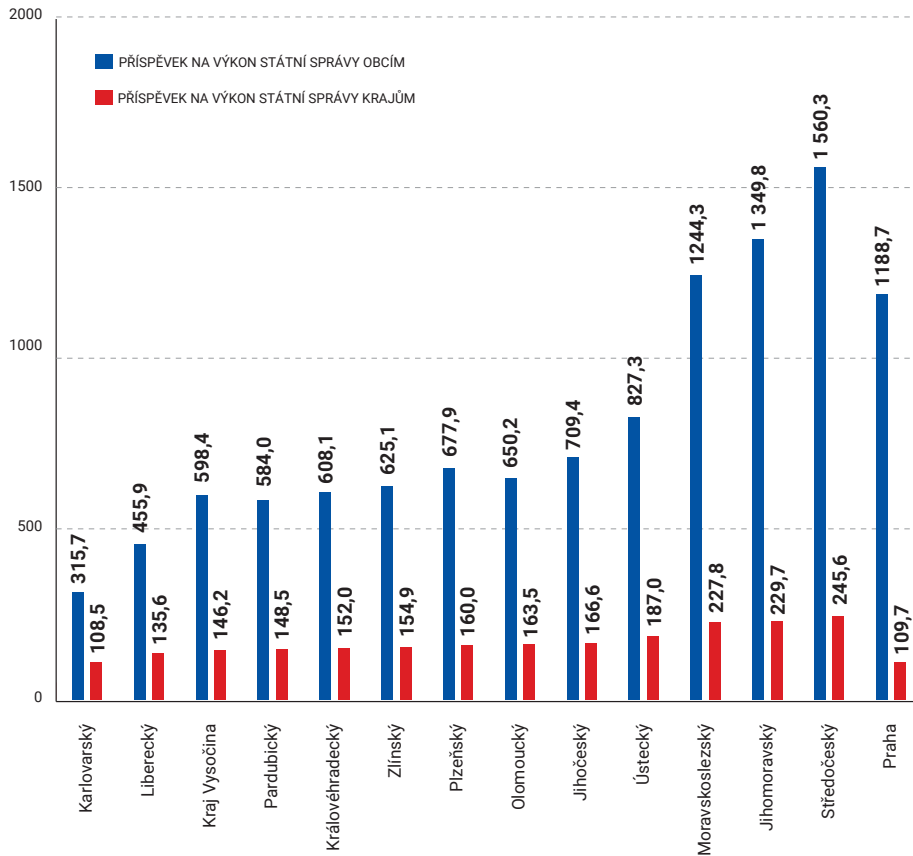

- 1) Daňové příjmy krajů jsou rozdělovány na základě:
  - přílohy č. 1 zákona (92,22 %)
  - počtu dětí, žáků, studentů atd. navštěvujících školy zřizované krajem (7,78 %)
- 2) Daňové příjmy obcí jsou rozdělovány na základě:
  - výměry katastrálních území obce (2,8 %)
  - počtu dětí, žáků, studentů atd. navštěvujících školy zřizované obcí (15,15 %)
  - prostého počtu obyvatel v obci (9,32 %)
  - násobků postupných přechodů (72,73 %)
- 3) Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě počtu zaměstnanců s místem výkonu práce v dané obci.
- 4) Výnos daně z nemovitých věcí; příjemcem je obec, na jejímž území se nemovitost nachází.
- 5) Příjmy státního rozpočtu
- 6) Procento, kterým se jednotlivé obce podílejí na části celostátního hrubého výnosu daně podle odstavce 1 písm. b) plynoucího ve zdaňovacím období, činí součet součtu herních pozic jednotlivých povolených koncových zařízení uvedených v povolení k umístění herního prostoru, které jsou povoleny na území dané obce k prvnímu dni bezprostředně předcházejícího zdaňovacího období, k celkovému součtu herních pozic jednotlivých povolených koncových zařízení uvedených v povolení k umístění herního prostoru, které jsou povoleny k prvnímu dni bezprostředně předcházejícího zdaňovacího období.

ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ (RUD)

— Rozpočtové určení daní představuje soubor zákonem stanovených pravidel (zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, v platném znění), která vymezují komu příslušná vybraná daň nebo její část plyne. Jinými slovy rozpočtové určení daní představuje klíč, na základě kterého se přerozděluje inkaso z vybraných daní mezi příslušné příjemce (obce, kraj, stát). Podle toho, zda vybraná daň, resp. její podíl náleží jen jednomu subjektu (např. daň z nemovitých věcí přísluší obcím, v níž se daná nemovitost nachází) nebo si ji poměrově sdílejí i ostatní subjekty (tj. stát, kraje, obce), se rozlišují daně výlučné a sdílené. V širším pojetí mezi daňové příjmy můžeme zařadit i různé druhy poplatků (např. správní a místní, poplatky za znečišťování životního prostředí). Ty mohou být rovněž výlučné a sdílené.

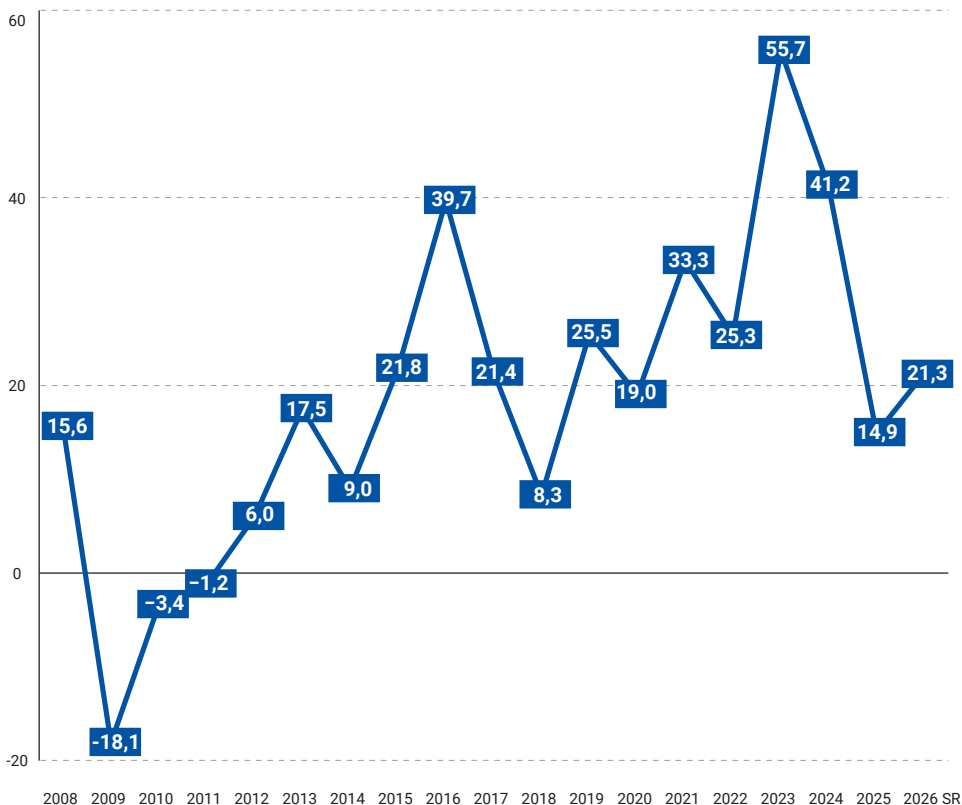
PŘÍSPĚVEK NA VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY OBCÍM A KRAJŮM NA ROK 2026 V MIL. KČ

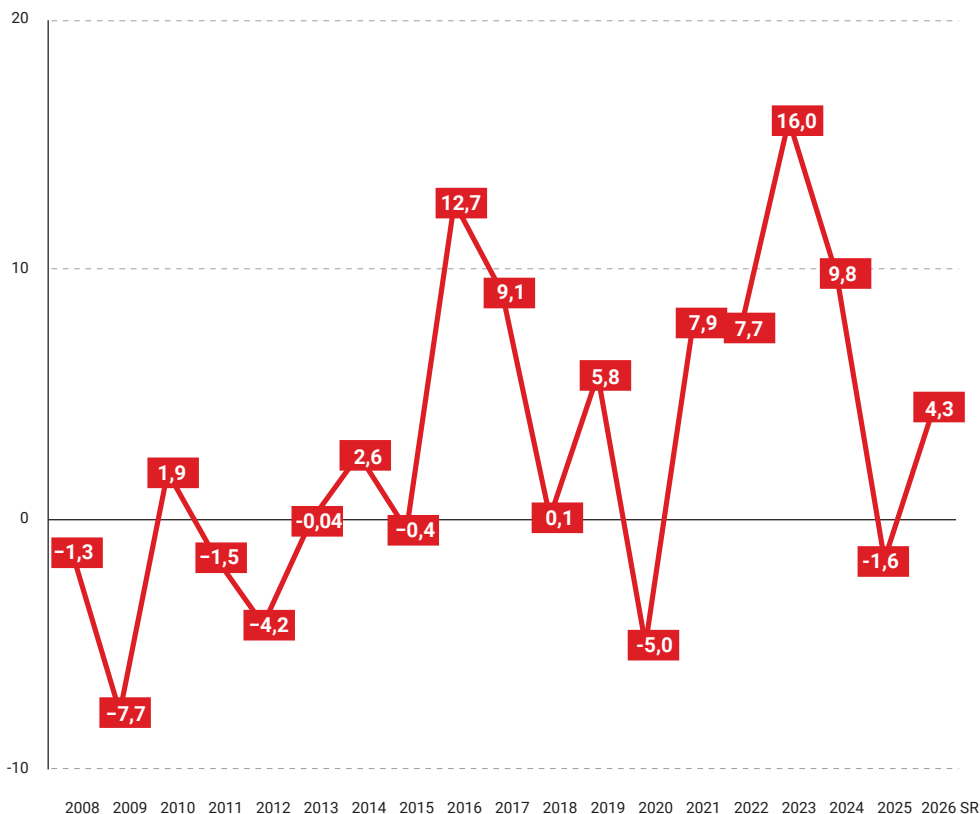
Struktura příjmů a výdajů obcí je z dlouhodobého hlediska stabilní. V roce 2025 obce, včetně hl. m. Prahy zakončily své hospodaření přebytkem ve výši 14,9 mld. Pro rok 2026 se očekává přebytek ve výši 21,3 mld. Kč. Obce hospodaří s přebytkovým rozpočtem již od roku 2012.

SALDO OBECNÍCH ROZPOČTŮ VČ. HL. M. PRAHY V LETECH 2008—2026 V MLD. KČ

Rok 2025 skončil schodkem hospodaření ve výši -1,6 mld. Kč. Pro rok 2026 je odhadován přebytek ve výši 4,3 mld. Kč.

SALDO KRAJSKÝCH ROZPOČTŮ VYJMA HL. M. PRAHY V LETECH 2008—2026 V MLD. KČ

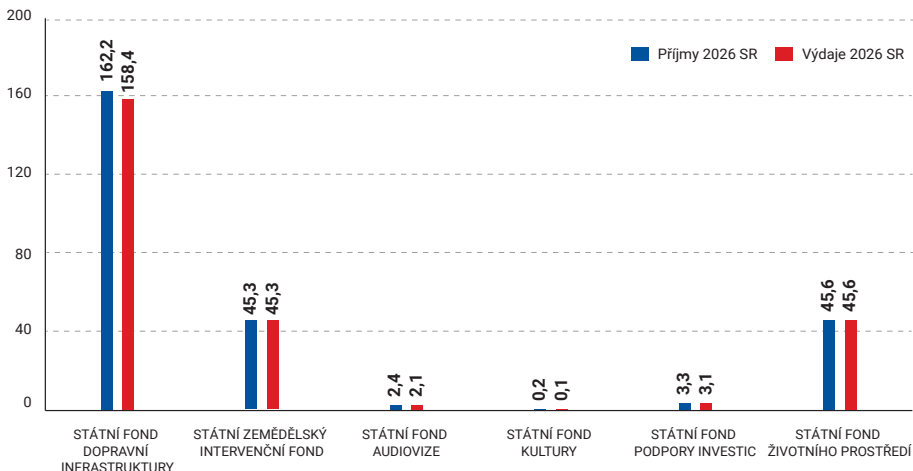

STÁTNÍ ROZPOČET A STÁTNÍ FONDY V ROCE 2026

Státní fondy jsou samostatnými právníckými osobami zřizovanými podle příslušných zákonů. Státní fond dopravní infrastruktury (příjmy ze spotřební daně z minerálních olejů, časový poplatek za užívání dálnic a silnic, mýtné, přijaté transfery ze státního rozpočtu a další zdroje) očekává pro rok 2026 příjmy ve výši 162,2 mld. Kč a výdaje ve výši 158,4 mld. Kč, přičemž dominují dotace v celkové výši 125,6 mld. Kč. Daňové příjmy jsou rozpočtovány ve výši 36,6 mld. Kč, z toho výnos z mýtného má činit 19,2 mld. Kč. Fond má i v roce 2026 zejména realizovat výstavbu nových komunikací, modernizaci, opravy a údržbu silnic, dálnic, drah a vodních cest.

V roce 2026 se předpokládá otevřít 59,1 km silnic a dálnic (38,1 km nových dálnic a 21 km nových silnic I. třídy) a připraveno k zahájení má být dalších 177 km silnic a dálnic (101,6 km nových dálnic a 75,4 km nových silnic I. třídy). Zbýlých pět fondů je číselně zobrazeno v grafu níže.

PŘÍJMY A VÝDAJE STÁTNÍCH FONDŮ V ROCE 2026 V MLD. KČ

STÁTNÍ ROZPOČET A SYSTÉM VEŘEJNÉHO ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ V ROCE 2026

Systém veřejného zdravotního pojištění zajišťuje nyní v České republice 7 zdravotních pojišťoven pro celkem 10,82 mil. pojištěnců. Největší podíl má Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR (v roce 2025 56,9% všech pojištěnců, odhad pro rok 2026 činí cca 57%) s přibližným počtem 6,17 mil. pojištěnců v obou letech.

— V roce 2025 skončil systém veřejného zdravotního pojištění v deficitu okolo -4,6 mld. Kč.

Příjmy rozpočtů zdravotních pojišťoven tvoří zejména výběr povinného veřejného zdravotního pojištění, z něhož jsou hrazeny zdravotní služby včetně doplatků na léky.

Ze státního rozpočtu jsou zdravotní pojišťovny dotovány **platbami za tzv. státní pojištěnce**, tedy za osoby, za které pojistné hradí stát (děti, studenti, osoby na mateřské či rodičovské dovolené, uchazeči o zaměstnání, důchodci apod.). Meziroční navýšení je způsobeno zákonnou automatickou valorizací vyměřovacího základu podle růstu spotřebitelských cen. Vyměřovací základ se navýší z částky z 15 749 Kč na 16 206 Kč za kalendářní měsíc. To představuje zvýšení měsíční platby za jednoho pojištěnce z částky 2 127 Kč na 2 188 Kč. Celkově je na platbu státu do systému veřejného zdravotního pojištění pro rok 2026 rozpočtována částka 157,7 mld. Kč (tj. nárůst oproti skutečnosti předcovidové úrovni roku 2019 o 85,9 mld. Kč, meziročně pak o 3,1 mld. Kč více).

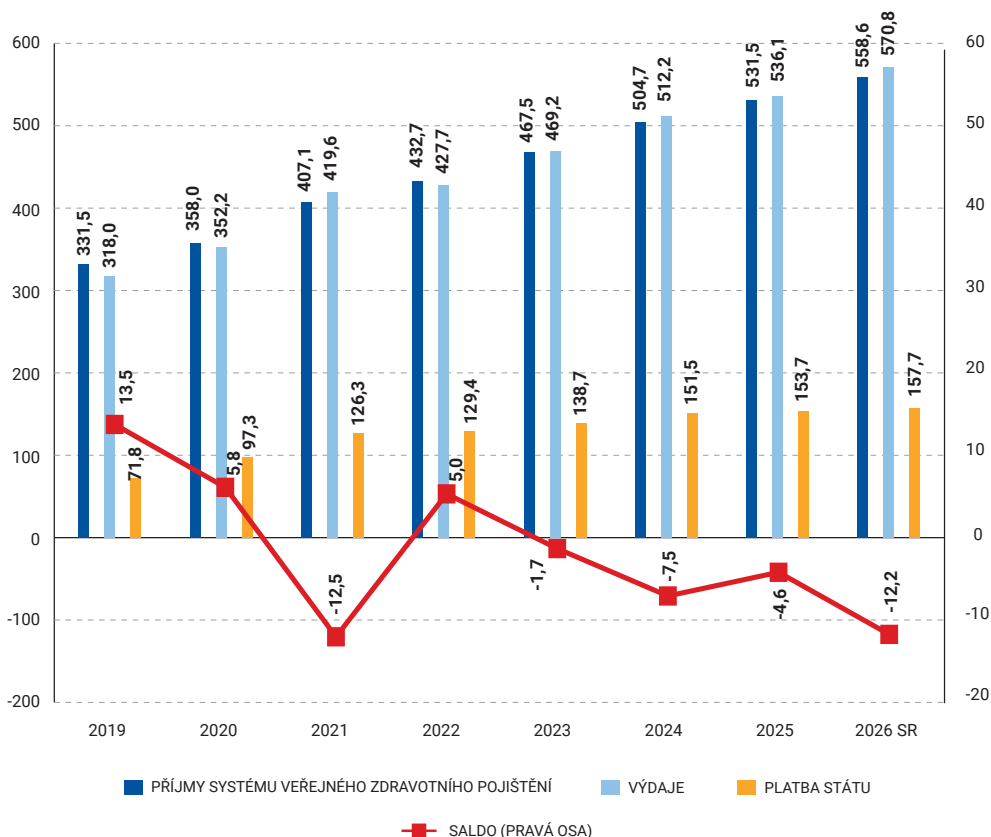
— **Celkové příjmy** systému veřejného zdravotního pojištění jsou v roce 2026 odhadovány v objemu 558,6 mld. Kč (nárůst oproti skutečnosti 2025 o 27,1 mld. Kč).

— **Celkové výdaje** systému veřejného zdravotního pojištění jsou v roce 2026 odhadovány ve výši 570,8 mld. Kč (nárůst oproti skutečnosti 2025 o 34,6 mld. Kč). Výdaje směřují především na úhradu zdravotní péče, většina meziročního nárůstu

souvisí s úhradou centrových léčiv, ambulantní a lůžkové péče, nových terapií/technologií, zajištění místní a časové dostupnosti a zvýšení kvality poskytovaných zdravotních služeb.

— V roce 2026 se očekává schodkové hospodaření v rámci celého systému veřejného zdravotního pojištění ve výši -12,2 mld. Kč. .

PŘÍJMY A VÝDAJE SYSTÉMU VEŘEJNÉHO ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ V MLD. KČ

ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA PRO SESTAVENÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU NA ROK 2026

Základním východiskem pro sestavení rozpočtu pro rok 2026 byla Makroekonomická predikce Ministerstva financí z ledna 2026.

HLAVNÍ MAKROEKONOMICKÉ INDIKÁTORY

		2020	2021	2022	2023	2024	2025 <i>predikce leden 2025</i>	2025
Reálný hrubý domácí produkt	<i>růst v % s.c.</i>	-5,3	4,0	2,8	0,0	1,3	2,5	2,4
Míra inflace spotřebitelských cen	<i>průměr v %</i>	3,2	3,8	15,1	10,7	2,4	2,5	2,1
Zaměstnanost (národní účty)	<i>růst v %</i>	-2,3	1,0	1,0	1,6	0,6	1,0	0,1
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	2,6	2,8	2,2	2,6	2,6	2,8	2,8
Objem mezd a platů (dom. koncept)	<i>růst v % b.c.</i>	0,4	7,2	9,1	8,8	6,8	7,3	6,3
HDP eurozóny	<i>růst v % s.c.</i>	-6,2	6,4	3,7	0,6	0,8	1,5	1,5

Zdroj: predikce MF leden 2026 (na základě které byl SR 2026 sestaven a zaslán do PSP)

Světovou ekonomiku na přelomu roku táhly nahoru spotřební výdaje domácností díky nízké inflaci a růstu reálných mezd. Díky odezdnívání restriktivního působení měnových podmínek postupně oživuje investiční aktivita, kterou však tlumí přetrvávající geopolitické nejistoty. Napětí v mezinárodním obchodě sice zmírnila dohoda mezi Spojenými státy americkými a Evropskou unií, avšak nejistoty v souvislosti s dodatečnými tarifními opatřeními a omezováním vývozu v oblasti strategických surovin nadále přetrvávají.

Fiskální politika se řídí mantinely danými především zákonem o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. Výdajový rámec byl pro rok 2026 stanoven na základě strukturálního deficitu veřejných financí ve výši 1,75 % HDP a dále zahrnoval aplikaci národní únikové doložky na obranu. Národní úniková doložka, která umožňuje flexibilitu v rámci fiskálních pravidel o navýšené výdaje na obranu proti referenčnímu roku 2021, byla České republice aktivována v roce 2025. V 1. čtení návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2026 nebyly Poslaneckou sněmovnou schváleny jeho základní údaje a návrh

byl vrácen vládě k přepracování. V takové situaci se návrh rozpočtu řídil doporučeními Poslanecké sněmovny.

Hospodářské oživení pokračovalo i v loňském roce, za celý rok 2025 se HDP podle lednové predikce zvýšil o 2,5 %. Hlavním faktorem byla i nadále zrychlující spotřeba domácností, kromě snížení míry úspor ji podpořil i nárůst reálných výdělků. K růstu přispěla i akumulace zásob a spotřeba vládních institucí. Investiční aktivita byla tažena veřejnými investicemi, soukromé investice byly utlumeny z důvodu nejistot a negativního sentimentu firem – příspěvek celkových investic tak byl jen mírně pozitivní. Saldo zahraničního obchodu naopak brzdilo ekonomický výkon, především v důsledku rostoucí spotřebitelské poptávky a navyšování skladových zásob. Pro rok 2026 lednová predikce počítala se zvýšením výkonu ekonomiky o 2,4 %, hlavně zásluhou pokračujícího růstu spotřeby domácností a oživení investiční aktivity firem.

V roce 2025 inflační tlaky díky zpožděnému působení nadále mírnila měnová politika, za celý loňský rok průměrná míra inflace dosáhla 2,5 %. V letošním roce měla inflace podle lednové predikce klesnout na 2,1 %. Protiinflačně měl působit vývoj cen energií, který měl být výrazně umocněn převedením financování poplatku za obnovitelné zdroje plně na státní rozpočet. Inflační tlaky měla nadále mírnit měnová politika, ale i posilování koruny. Naopak proinflační faktory představuje pokračující dynamický růst mezd a přetrvávající zvýšená cenová dynamika u služeb, a to především vlivem silného růstu cen nemovitostí.

Na trhu práce se i přes dílčí nerovnováhy související s nedostatkem pracovníků dochází k mírnému nárůstu nezaměstnanosti. V loňském roce míra nezaměstnanosti dosáhla 2,8 %. Poptávka po práci ve službách a stavebnictví zůstává silná a měla by i nadále pomáhat snižovat dopady problémů v některých průmyslových odvětvích. Míra nezaměstnanosti by tak v letošním roce měla setrvat na 2,8 %. Růst mezd a platů by měl i nadále zůstat z dlouhodobého hlediska nadprůměrný.

II. STÁTNÍ ROZPOČET V TEORII

Zákon o státním rozpočtu na příslušný rok je vždy tvořen paragrafovou částí, kde jsou stanoveny celkové příjmy, výdaje a saldo státního rozpočtu (blíže v A.), dále obsahuje přílohy k zákonu (tvořící rozpočtovou dokumentaci), které podrobněji vysvětlují finanční vztahy u jednotlivých položek (obsah příloh blíže v B).

A. ZÁKON O STÁTNÍM ROZPOČTU

— Obsahem paragrafového znění je stanovení celkových příjmů, výdajů a schodku (v případě nerovnosti příjmů a výdajů) státního rozpočtu České republiky na příslušný rok včetně výčtu financujících položek, kterými bude schodek státního rozpočtu vypořádán (např. zvýšením stavu státních dluhopisů nebo změnou na účtech státních finančních aktiv).

— Dále finanční vztahy státního rozpočtu vůči rozpočtu EU, rozpočtu hl. m. Prahy, obcí a krajů, postup pro stanovení výše příspěvku na výkon státní správy obcím a hl. městu Praze, pojistná kapacita a výše dotace ze státního rozpočtu na doplnění pojistných fondů Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s. (EGAP).

— Dále je uveden výčet příloh (B) a zmocnění pro ministra financí k provedení vyjmenovaných finančních operací během rozpočtového roku a stanovení účinnosti zákona.

B. PŘÍLOHY K ZÁKONU O STÁTNÍM ROZPOČTU

- Úhrnná bilance příjmů a výdajů státního rozpočtu (příloha č. 1)
- Celkový přehled příjmů státního rozpočtu podle kapitol (příloha č. 2)
- Celkový přehled výdajů státního rozpočtu podle kapitol (příloha č. 3)
- Ukazatele státního rozpočtu pro jednotlivé kapitoly (příloha č. 4)
- Finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům krajů, s výjimkou hlavního města Prahy, včetně uvedení výše celkových příspěvků (příloha č. 5)
- Finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích s výjimkou hlavního města Prahy vč. uvedení celkové výše příspěvku na výkon

státní správy (příloha č. 6)

— Finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtu hlavního města Prahy včetně uvedení celkové výše příspěvků (příloha č. 7)

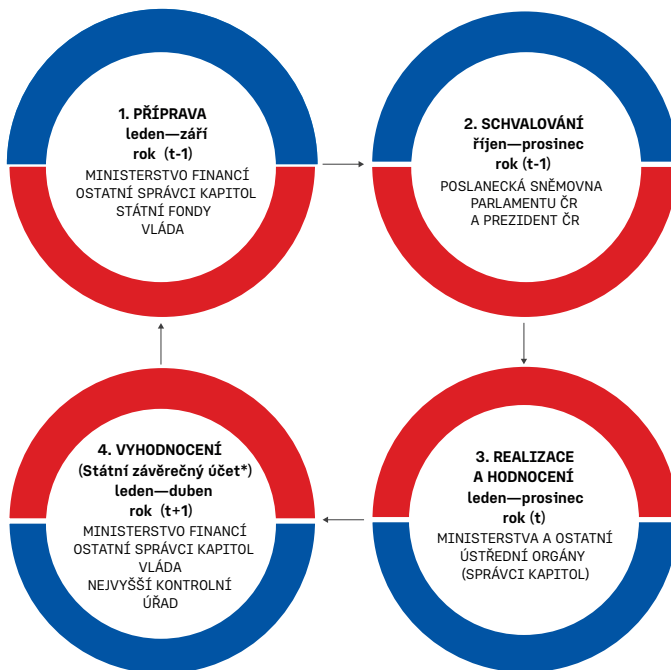
— Postup pro stanovení výše příspěvku na výkon státní správy jednotlivým obcím a hlavnímu městu Praze (příloha č. 8)

Přípravu a schvalování státního rozpočtu, jakož i jeho implementaci legislativně upravuje zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů.

ROZPOČTOVÝ CYKLUS A JEHO FÁZE

Rozpočtový cyklus časově vymezuje období od zahájení přípravy rozpočtu až po závěrečné vyhodnocení výsledků hospodaření za příslušný rozpočtový rok. V rámci stanovených závazných termínů pro přípravu i vyhodnocení výsledků hospodaření představuje toto období více než 2 roky.

ROZPOČTOVÝ CYKLUS LZE ROZFÁZOVAT DO 4 ČÁSTÍ:

* Definitivní ukončení a uzavření rozpočtového cyklu je dáno projednáním Státního závěrečného účtu za příslušný rok v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR.

Název: Státní rozpočet 2026 v kostce
kapesní příručka Ministerstva financí ČR

Autor: Ministerstvo financí - sekce Státní rozpočet

Design: Ministerstvo financí - odbor Vztahy s veřejností a institucemi

Vydavatel: Ministerstvo financí, Letenská 15, Praha 1

Tisk: Ministerstvo financí

Vydání: první

Počet stran: 62

Rok vydání: 2026

Neprodejně

© Ministerstvo financí

ISBN 978-80-7586-109-2 (print)

ISBN 978-80-7586-110-8 (online)

Kontakt:

Ministerstvo financí

E-mail: informace@mf.gov.cz, podatelna@mf.gov.cz

Tel: +420 257 041 111

Tato publikace byla připravena na základě dat dostupných k 18.5.2026.

Elektronická verze publikace je k dispozici pro stažení na:

www.mf.gov.cz/rozpocet-v-kostce

**Ministerstvo
financí**